

Bilanço ve Gelir Tablosu Kalemleri Sözlüğü

*Her Kalemin Açıklaması ve Detaylı
Örnekleri ile Birlikte*

Yazar: Kenan Çılman
Şirket Değerleme Uzmanı

Yazar Hakkında

Kenan Çılman, 2004 yılında İstanbul Teknik Üniversitesi Endüstri Mühendisliği bölümünden mezun olmuştur. 2006 yılından bu yana finans sektöründe faaliyet göstermektedir. Günümüzde kurumsal finansman müdürü olarak çalışmanın yanında eğitim ve yazılım faaliyetleri de sürdürmektedir. Şirketlere özel şirket değerlendirme raporları, business plan (finansal iş planları) ve şirket analizleri yapmaktadır. Aynı zamanda ticaret mahkemelerinde bilirkişi görevi yapmakta ve firmalara CFO danışmanlığı da vermektedir. Bunun yanında CFO yetiştirmekte ve eğitmektedir. Yazarın www.udemy.com platformunda birçok online eğitimi vardır. Yazar çeşitli üniversite ve akademilerde de eğitimler vermektedir.

Verdiği hizmetler:

- Şirket Değerleme Raporları
- Halka Arz Danışmanlığı
- İş Planı (Business Plan)
- Finansal Danışmanlık
- CFO Hizmetleri
- Mahkemelerde Bilirkişi
- Finans Eğitimleri
- Excel Eğitimleri

Yazarın online eğitimleri aşağıdaki gibidir:

- [Finansal Okuryazarlık, Finans Matematiği, Analiz / Modelleme](#)
- [Şirket / Proje Finansmanı ve Nakit Akışı Modelleme](#)
- [Business Plan \(Proje Finansmanı, Kaynak Planlama, Değerleme\)](#)
- [Şirket Değerleme ve Finansal Strateji Geliştirme Eğitimi](#)
- [Şirket Değerleme Eğitimi \(Temel Düzey\)](#)
- [Sık Kullanılan Marka Değerleme Yöntemleri](#)
- [Excel - Temelden Uzmanlığa \(Full Paket\)](#)
- [Muhasebe ve Finans Sektörü Çalışanları için Excel](#)
- [Excel Eğitimi - Temelden Uzmanlığa Kadar](#)
- [Excel Makro \(VBA\) - Temelden Uzmanlığa Kadar](#)
- [İş Hayatında Excel](#)
- [Excel Power Query](#)
- [Yeni Excel ile Veri Analizi](#)

- [İş Hayatında Stratejik Planlama ve Analitik Çözüm Üretme Eğitimi](#)
- [Python Mucizesi - Temelden Uzmanlığa \(FULL Paket\)](#)
- [Python Mucizesi - Temel, Orta ve İleri Düzey](#)
- [Python DataScience - Veri Bilimi \(Pandas, Numpy, Matplotlib\)](#)
- [MS Word - Temelden Uzmanlığa](#)
- [MS PowerPoint - Temelden Uzmanlığa](#)
- [MS Outlook - Temelden Uzmanlığa](#)
- [Excel for Everyone From Beginning to Advanced](#)

Kitapları:

- [Mali Tabloların Okunması, Analizi, Analitiği ve Yorumlanması](#)
- [Bilanço ve Gelir Tablosu Kalemleri Detaylı Açıklamaları](#)

İletişim Bilgileri:

<u>LinkedIn</u>	<u>https://www.linkedin.com/in/kenan-%C3%A7%C4%B1lman-12a95047/</u>
<u>Instagram</u>	<u>https://www.instagram.com/kenan.cilman.official</u>
<u>Facebook</u>	<u>https://www.facebook.com/profile.php?id=61559596340999</u>
<u>Youtube</u>	<u>https://www.youtube.com/@kenan.cilman.official</u>
<u>Web</u>	<u>https://www.excelsizyeter.com/</u>

İçindekiler

Yazar Hakkında.....	1
1. Dönen Varlıklar	16
10 Hazır Değerler	16
100 Kasa.....	16
101 Alınan Çekler	16
102 Bankalar	16
103 Verilen Çekler ve Ödeme Emirleri (-)	17
108 Diğer Hazır Değerler	17
11 Menkul Kıymetler	17
110 Hisse Senetleri.....	17
111 Özel Kesim Tahvil, Senet ve Bonoları.....	17
112 Kamu Kesimi Tahvil, Senet ve Bonoları.....	17
118 Diğer Menkul Kıymetler	18
119 Menkul Kıymet Değer Düşüklüğü Karşılığı (-).....	18
12 Ticari Alacaklar	18
120 Alıcılar	18
121 Alacak Senetleri.....	18
122 Alacak Senetleri Reeskontu (-).....	19
126 Verilen Depozito ve Teminatlar	19
127 Diğer Ticari Alacaklar	19
128 Şüpheli Ticari Alacaklar	19
129 Şüpheli Ticari Alacak Karşılığı (-)	19
13 Diğer Alacaklar	20
131 Ortaklardan Alacaklar.....	20
132 İştiraklerden Alacaklar.....	20
133 Bağlı Ortaklıklardan Alacaklar.....	20
135 Personelden Alacaklar.....	20

136 Diğer Çeşitli Alacaklar	20
137 Diğer Alacak Senetleri Reeskontu (-)	21
138 Şüpheli Diğer Alacaklar	21
139 Şüpheli Diğer Alacaklar Karşılığı (-)	21
15 Stoklar	21
150 İlk Madde ve Malzeme	21
151 Yarı Mamuller	22
152 Mamuller	22
153 Ticari Mallar	22
157 Diğer Stoklar	22
158 Stok Değer Düşüklüğü Karşılığı (-)	22
159 Verilen Sipariş Avansları	23
18 Gelecek Aylara Ait Giderler ve Gelir Tahakkukları	23
180 Gelecek Aylara Ait Giderler	23
181 Gelir Tahakkukları	23
19 Diğer Dönen Varlıklar	23
190 Devreden KDV	24
191 İndirilecek KDV	24
192 Diğer KDV	24
193 Peşin Ödenen Vergi ve Fonlar	24
195 İş Avansları	24
196 Personel Avansları	25
197 Sayım ve Tesellüm Noksanları	25
198 Diğer Çeşitli Dönen Varlıklar	25
199 Diğer Dönen Varlıklar Karşılığı (-)	25
2. Duran Varlıklar	26
22 Ticari Alacaklar	26
220 Alıcılar	26
221 Alacak Senetleri	26

222 Alacak Senetleri Reeskontu (-).....	26
226 Verilen Depozito ve Teminatlar	27
229 Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı (-)	27
23 Diğer Alacaklar	27
231 Ortaklardan Alacaklar.....	27
232 İştiraklerden Alacaklar.....	27
233 Bağlı Ortaklıklardan Alacaklar.....	28
235 Personelden Alacaklar.....	28
236 Diğer Çeşitli Alacaklar.....	28
239 Şüpheli Diğer Alacaklar Karşılığı (-)	28
24 Mali Duran Varlıklar	28
240 Bağlı Menkul Kıymetler	28
241 Bağlı Ortaklıklar.....	29
242 İştirakler	29
243 Bağlı Ortaklıklara Sermaye Taahhütleri	29
244 İştiraklere Sermaye Taahhütleri	29
245 Bağlı Menkul Kıymetler Değer Düşüklüğü Karşılığı (-).....	29
246 İştirakler Değer Düşüklüğü Karşılığı (-).....	30
247 Bağlı Ortaklıklar Değer Düşüklüğü Karşılığı (-).....	30
248 Diğer Mali Duran Varlıklar	30
249 Diğer Mali Duran Varlıklar Değer Düşüklüğü Karşılığı (-).....	30
25 Maddi Duran Varlıklar	30
250 Arazi ve Arsalar	30
251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri	31
252 Binalar.....	31
253 Tesis, Makine ve Cihazlar	31
254 Taşıtlar	31
255 Demirbaşlar.....	31
256 Diğer Maddi Duran Varlıklar	31

257 Birikmiş Amortismanlar (-)	32
258 Yapılmakta Olan Yatırımlar	32
259 Verilen Avanslar	32
26 Maddi Olmayan Duran Varlıklar	32
260 Haklar	32
261 Şerefiye	32
262 Kuruluş ve Örgütlenme Giderleri	33
263 Araştırma ve Geliştirme Giderleri (Ar-Ge)	33
264 Özel Maliyetler	33
267 Diğer Maddi Olmayan Duran Varlıklar	33
268 Birikmiş Amortismanlar (-)	33
269 Verilen Avanslar	34
27 Özel Tükenmeye Tabi Varlıklar	34
271 Arsa ve Araziler Üzerindeki Düzenlemeler	34
272 Tesis, Makine ve Cihazlar	34
277 Diğer Özel Tutarlar	34
278 Birikmiş Amortismanlar (-)	34
279 Verilen Avanslar	35
28 Gelecek Yıllar Gider/Gelir Tahakkukları	35
280 Gelecek Yıllara Ait Giderler	35
281 Gelir Tahakkukları	35
29 Diğer Duran Varlıklar	35
291 Gelecek Yıllarda İndirilecek KDV	35
292 Diğer KDV	36
293 Gelecek Yıllar Yüklenilecek KDV	36
294 İndirimli Orana Tabi İşlemler KDV	36
297 Sayım ve Tesellüm Fazlaları	36
298 Diğer Çeşitli Duran Varlıklar	36
299 Diğer Duran Varlıklar Karşılığı (-)	37

3. Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	38
30 Mali Borçlar	38
300 Banka Kredileri	38
301 Finansal Kiralama İşlemlerinden Borçlar	38
302 Ertelenmiş Finansal Kiralama Borçlanma Maliyetleri (-)	38
303 Uzun Vadeli Kredilerin Ana Para, Taksit ve Faizleri	38
304 Tahvil Anapara, Borç, Taksit ve Faizleri	38
305 Çıkarılmış Bonolar ve Senetler	39
306 Çıkarılmış Diğer Menkul Kıymetler	39
308 Menkul Kıymetler İhraç Farkı (-)	39
309 Diğer Mali Borçlar	39
32 Ticari Borçlar	39
320 Satıcılar	39
321 Borç Senetleri	40
322 Borç Senetleri Reeskontu (-)	40
326 Alınan Depozito ve Teminatlar	40
329 Diğer Ticari Borçlar	40
33 Diğer Borçlar	40
331 Ortaklara Borçlar	40
332 İştiraklere Borçlar	41
333 Bağlı Ortaklıklara Borçlar	41
335 Personele Borçlar	41
339 Diğer Çeşitli Borçlar	41
34 Alınan Avanslar	41
340 Alınan Sipariş Avansları	41
349 Alınan Diğer Avanslar	42
36 Ödenecek Vergi ve Diğer Yükümlülükler	42
360 Ödenecek Vergi ve Fonlar	42
361 Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri	42

368 Vadesi Geçmiş, Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler	42
369 Ödenecek Diğer Yükümlülükler	42
37 Borç ve Gider Karşılıkları	43
370 Dönem Kârı Vergi ve Diğer Yasal Yükümlülük Karşılığı	43
371 Dönem Kârı Peşin Ödenen Vergi ve Diğer Yükümlülükler (-).....	43
372 Kıdem Tazminatı Karşılığı	43
373 Maliyet Giderleri Karşılığı	43
379 Diğer Borç ve Gider Karşılıkları	43
38 Gelecek Aylar Gelir/Gider Tahakkukları	44
380 Gelecek Aylara Ait Gelirler	44
381 Gider Tahakkukları	44
39 Diğer Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	44
391 Hesaplanan KDV	44
392 Diğer KDV Borçları	44
398 Sayım ve Tesellüm Fazlaları	45
399 Diğer Çeşitli Yabancı Kaynaklar.....	45
4 UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	46
40 Mali Borçlar.....	46
400 Banka Kredileri	46
401 Finansal Kiralama İşlemlerinden Borçlar.....	46
402 Ertelenmiş Finansal Kiralama Borçlanma Maliyetleri (-)	46
405 Çıkarılmış Tahviller	46
407 Çıkarılmış Diğer Menkul Kıymetler	46
408 Menkul Kıymetler İhraç Farkı (-)	47
409 Diğer Mali Borçlar	47
42 Ticari Borçlar	47
420 Satıcılar	47
421 Borç Senetleri.....	47
422 Borç Senetleri Reeskontu (-).....	47

426 Alınan Depozito ve Teminatlar	48
429 Diğer Ticari Borçlar	48
43 Diğer Borçlar	48
431 Ortaklara Borçlar	48
432 İştiraklere Borçlar	48
433 Bağlı Ortaklıklara Borçlar	48
439 Kamuya Olan Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Borçlar	49
44 Alınan Avanslar	49
440 Alınan Sipariş Avansları	49
449 Alınan Diğer Avanslar	49
47 Borç ve Gider Karşılıkları	49
472 Kıdem Tazminatı Karşılıkları	49
479 Diğer Borç ve Gider Karşılıkları	50
48 Gelecek Yıllara Ait Gelirler ve Gider Tahakkukları	50
480 Gelecek Yıllara Ait Gelirler	50
481 Gider Tahakkukları	50
49 Diğer Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar	50
492 Gelecek Yıllara Ertelenen veya Terkin Edilecek KDV	50
493 Tesise Katılma Payları	51
499 Diğer Çeşitli Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar	51
5 ÖZ KAYNAKLAR	52
50 Ödenmiş Sermaye	52
500 Sermaye	52
501 Ödenmemiş Sermaye (-)	52
502 Sermaye Düzeltmesi Olumlu Farkları	52
503 Sermaye Düzeltmesi Olumsuz Farkları (-)	52
52 Sermaye Yedekleri	53
520 Hisse Senedi İhraç Primleri	53
521 Hisse Senedi İptal Kârları	53

522 Maddi Duran Varlıklar (M.D.V.) Yeniden Değerleme Artışları	53
523 İştirakler Yeniden Değerleme Artışları	53
529 Diğer Sermaye Yedekleri	53
54 Kar Yedekleri	54
540 Yasal Yedekler	54
541 Statü Yedekleri	54
542 Olağanüstü Yedekler	54
548 Diğer Kâr Yedekleri	54
549 Özel Fonlar	54
57 Geçmiş Yıllar Karları	55
570 Geçmiş Yıllar Kârları	55
58 Geçmiş Yıllar Zararları (-)	55
580. Geçmiş Yıllar Zararları	55
59 Dönem Net Karı (Zararı)	55
590. Dönem Net Kârı	55
591. Dönem Net Zararı (-)	56
6 Gelir Tablosu	58
60 BRÜT SATIŞLAR	58
600 Yurtiçi Satışlar	58
601 Yurtdışı Satışlar	58
602 Diğer Gelirler	58
61 SATIŞ İNDİRİMLERİ (-)	58
610 Satış İadeleri (-)	58
611 Satış İskontoları (-)	59
612 Diğer İndirimler (-)	59
NET SATIŞLAR	59
62 SATIŞLARIN MALİYETİ (-)	60
620 Satılan Mamuller Maliyeti (-)	60
621 Satılan Ticari Mallar Maliyeti (-)	60

622 Satılan Hizmet Maliyeti (-)	60
623 Diğer Satışların Maliyeti (-)	60
BRÜT SATIŞ KARI VEYA ZARARI	61
63 FAALİYET GİDERLERİ (-)	61
630 Araştırma ve Geliştirme Giderleri (-)	61
631 Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri (-)	62
632 Genel Yönetim Giderleri (-)	62
FAALİYET KARI VEYA ZARARI	62
64 DİĞER FAALİYETLERDEN OLAĞAN GELİR VE KARLAR	63
640 İştiraklerden Temettü Gelirleri	63
641 Bağlı Ortaklıklardan Temettü Geliri	63
642 Faiz Gelirleri	63
643 Komisyon Gelirleri	63
644 Konusu Kalmayan Karşılıklar	63
645 Menkul Kıymet Satış Karları	64
646 Kambiyo Kârları	64
647 Reeskont Faiz Gelirleri	64
648 Enflasyon Düzeltmesi Karları	64
649 Faaliyetle İlgili Diğer Olağan Gelir ve Kârlar	64
65 DİĞER FAALİYETLERDEN OLAĞAN GİDER VE ZARARLARI (-)	65
653 Komisyon Giderleri (-)	65
654 Karşılık Giderleri (-)	65
655 Menkul Kıymet Satış Zararları (-)	65
656 Kambiyo Zararları (-)	65
657 Reeskont Faiz Giderleri (-)	65
658 Enflasyon Düzeltmesi Zararları (-)	66
659 Faaliyetle İlgili Diğer Olağan Gider ve Zararlar (-)	66
66 FİNANSMAN GİDERLERİ (-)	66
660 Kısa Vadeli Borçlanma Giderleri (-)	66

661 Uzun Vadeli Borçlanma Giderleri (-)	66
OLAĞAN KAR VEYA ZARAR	66
67 OLAĞANDIŞI GELİR VE KARLAR	67
671 Önceki Dönem Gelir ve Kârları	67
679 Diğer Olağandışı Gelir ve Kârlar	67
68 OLAĞAN DIŞI GİDER VE ZARARLAR (-).....	67
680 Çalışmayan Kısım Gider ve Zararları (-).....	67
681 Önceki Dönem Gider ve Zararları (-).....	68
689 Diğer Olağandışı Gider ve Zararlar (-)	68
69 DÖNEM NET KÂRI (ZARARI)	68
690 Dönem Kârı veya Zararı	68
691 Dönem Kârı Vergi ve Diğer Yasal Yükümlülük Karşılıkları (-)	69
692 Dönem Net Kârı veya Zararı	69
7 MALİYET HESAPLARI (7/A SEÇENEĞİ)	71
70 MALİYET MUHASEBESİ BAĞLANTI HESAPLARI	71
700 Maliyet Muhasebesi Bağlantı Hesabı.....	71
701 Maliyet Muhasebesi Yansıtma Hesabı	71
71 DİREKT İLK MADDE VE MALZEME GİDERLERİ	72
710 Direkt İlk Madde ve Malzeme Giderleri	72
711 Direkt İlk Madde ve Malzeme Yansıtma Hesabı.....	72
712 Direkt İlk Madde ve Malzeme Fiyat Farkı	72
713 Direkt İlk Madde ve Malzeme Miktar Farkı.....	72
72 DİREKT İŞÇİLİK GİDERLERİ	73
720 Direkt İşçilik Giderleri	73
721 Direkt İşçilik Giderleri Yansıtma Hesabı	73
722 Direkt İşçilik Ücret Farkları	73
723 Direkt İşçilik Süre (Zaman) Farkları	73
73 GENEL ÜRETİM GİDERLERİ	74
730 Genel Üretim Giderleri	74

731 Genel Üretim Giderleri Yansıtma Hesabı	74
732 Genel Üretim Giderleri Bütçe Farkları	74
734 Genel Üretim Giderleri Kapasite Farkları	75
74 HİZMET ÜRETİM MALİYETİ	75
740 Hizmet Üretim Maliyeti	75
741 Hizmet Üretim Maliyeti Yansıtma Hesabı	75
742 Hizmet Üretim Maliyeti Fark Hesapları.....	75
75 ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ	76
750 Araştırma ve Geliştirme Giderleri	76
751 Araştırma ve Geliştirme Giderleri Yansıtma Hesabı	76
752 Araştırma ve Geliştirme Gider Farkları	76
76 PAZARLAMA SATIŞ VE DAĞITIM GİDERLERİ	77
760 Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri	77
761 Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri Yansıtma Hesabı	77
762 Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri Fark Hesabı.....	77
77 GENEL YÖNETİM GİDERLERİ	77
770 Genel Yönetim Giderleri	77
771 Genel Yönetim Giderleri Yansıtma Hesabı.....	78
772 Genel Yönetim Gider Farkları Hesabı.....	78
78 FİNANSMAN GİDERLERİ.....	78
780 Finansman Giderleri	78
781 Finansman Giderleri Yansıtma Hesabı	78
782 Finansman Giderleri Fark Hesabı.....	79
79 GİDER ÇEŞİTLERİ (7/B SEÇENEĞİ).....	79
790 İlk Madde ve Malzeme Giderleri	79
791 İşçi Ücret ve Giderleri	79
792 Memur Ücret ve Giderleri	79
793 Dışarıdan Sağlanan Fayda ve Hizmetler	80
794 Çeşitli Giderler.....	80

795 Vergi, Resim ve Harçlar	80
796 Amortismanlar ve Tükenme Payları	80
797 Finansman Giderleri	80
798 Gider Çeşitleri Yansıtma Hesabı	81
799 Üretim Maliyet Hesabı	81

BİLANÇO KALEMLERİ

1. Dönen Varlıklar

Dönen varlıklar, işletmenin normal faaliyet dönemi içerisinde, en fazla bir yıl içinde **paraya dönüşmesi, tüketilmesi** veya **elden çıkarılması** öngörülen varlıklardır. Bu varlıklar, likidite düzeyi yüksek kalemleri kapsar ve işletmenin kısa vadeli yükümlülüklerini karşılamasında önemlidir.

10 Hazır Değerler

Hazır değerler, işletmenin elinde bulunan ve herhangi bir kısıtlama olmaksızın **nakit olarak kullanılabilen, ödeme aracı olarak kullanılmaya hazır** varlıklarını ifade eder. Bu grupta yer alan varlıklar yüksek likiditeye sahiptir ve kısa vadeli borçların ödenmesinde öncelikle kullanılır.

100 Kasa

İşletmenin elinde bulunan **fiziki nakit para** (Türk Lirası ve döviz) mevcudunun izlendiği hesaptır.

***Örnek:** Müşteri, ürün bedelini **nakit olarak elden** ödemiştir. İşletme bu tutarı **100 Kasa** hesabına kaydeder.*

101 Alınan Çekler

Müşterilerden tahsil edilmek üzere alınan, **ciro edilmiş veya vadesi beklenen çeklerin** izlendiği hesaptır.

***Örnek:** İşletme, vadeli satış karşılığında müşterisinden **çek** almıştır. Bu çekin tutarı **101 Alınan Çekler** hesabında izlenir.*

102 Bankalar

İşletmenin **bankalarda bulunan vadesiz veya vadeli TL ve döviz hesaplarının** izlendiği hesaptır.

***Örnek:** İşletmenin satış bedeli, müşterisi tarafından **havale/EFT yoluyla banka hesabına** yatırılmıştır. Bu işlem **102 Bankalar** hesabına kaydedilir.*

103 Verilen Çekler ve Ödeme Emirleri (-)

İşletme tarafından düzenlenip karşı tarafa verilen, henüz tahsil edilmemiş çeklerin izlendiği **negatif aktif** (düzeltilmiş) hesaptır. Bu hesap, **kasa veya banka bakiyesini azaltıcı** niteliktedir.

***Örnek:** İşletme, tedarikçiye mal alımı karşılığında çek vermiştir. Bu çek tutarı, eksi olarak 103 Verilen Çekler ve Ödeme Emirleri hesabına kaydedilir.*

108 Diğer Hazır Değerler

100, 101, 102 kapsamına girmeyen, nakit benzeri varlıkların izlendiği hesaptır. Örneğin: yoldaki paralar, sanal cüzdan bakiyeleri, kredi kartı tahsilatları vb.

***Örnek:** İşletmenin POS cihazı üzerinden yaptığı satıştan doğan, henüz bankaya aktarılmamış kredi kartı tahsilatı 108 Diğer Hazır Değerler hesabına kaydedilir.*

11 Menkul Kıymetler

Menkul kıymetler, işletmenin **kısa vadeli gelir elde etme** amacıyla satın aldığı ve gerektiğinde **nakde çevrilebilecek** nitelikteki sermaye piyasası araçlarını ifade eder. Bu kıymetler genellikle alım-satım amacıyla elde tutulur ve dönem sonlarında rayiç bedelleriyle değerlendirilir.

110 Hisse Senetleri

İşletmenin, kısa vadeli yatırım amacıyla satın aldığı şirketlere ait hisse senetlerinin izlendiği hesaptır.

***Örnek:** İşletme, borsadan kısa vadeli kazanç elde etmek amacıyla 50.000 TL tutarında hisse senedi satın almıştır. Bu yatırım 110 Hisse Senetleri hesabında izlenir.*

111 Özel Kesim Tahvil, Senet ve Bonoları

İşletmenin, özel sektör tarafından çıkarılmış tahvil, senet ve bonoları kısa vadeli yatırım amacıyla satın alması durumunda kullanılan hesaptır.

***Örnek:** İşletme, özel bir şirket tarafından çıkarılan 3 ay vadeli tahvilleri 100.000 TL karşılığında satın almıştır. Bu yatırım 111 hesabına kaydedilir.*

112 Kamu Kesimi Tahvil, Senet ve Bonoları

Devlet veya kamu kurumları tarafından ihraç edilen devlet tahvili, hazine bonosu gibi menkul kıymetlerin kısa vadeli yatırım amacıyla edinilmesi durumunda kullanılır.

Örnek: İşletme, Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından çıkarılan 6 ay vadeli hazine bonosunu 200.000 TL'ye almıştır. Bu tutar 112 hesabında izlenir.

118 Diğer Menkul Kıymetler

110, 111 ve 112 numaralı hesaplara girmeyen, kısa vadeli diğer menkul kıymetlerin (örneğin yatırım fonları, repo, varantlar vb.) izlendiği hesaptır.

Örnek: İşletme, 3 ay vadeli bir yatırım fonu katılma payı satın almıştır. Bu yatırım 118 Diğer Menkul Kıymetler hesabında izlenir.

119 Menkul Kıymet Değer Düşüklüğü Karşılığı (-)

110–118 arası hesaplarda yer alan menkul kıymetlerin gerçekleşen veya beklenen değer kayıpları için ayrılan karşılıkların izlendiği düzeltici (negatif aktif) hesaptır.

Örnek: İşletmenin 110 numaralı hesapta izlediği hisse senetlerinin piyasa değeri düşmüş ve 10.000 TL değer kaybı oluşmuştur. Bu zarar, 119 Menkul Kıymet Değer Düşüklüğü Karşılığı hesabına kaydedilir.

12 Ticari Alacaklar

Ticari alacaklar, işletmenin esas faaliyet konusu çerçevesinde **mal veya hizmet satışından doğan ve nakit olarak tahsil edilmesi beklenen alacaklarını** ifade eder. Bu alacaklar, kısa vadeli olup genellikle vade farkı, senet veya çek karşılığında düzenlenir.

120 Alıcılar

İşletmenin, vadeli mal veya hizmet satışları nedeniyle müşterilerden doğan senetsiz alacaklarının izlendiği hesaptır.

Örnek: İşletme, bir müşterisine 30 gün vadeli 100.000 TL tutarında mal satmış, fatura düzenlemiş ancak ödeme henüz yapılmamıştır. Bu alacak 120 Alıcılar hesabına kaydedilir.

121 Alacak Senetleri

Mal veya hizmet satışına istinaden alınan, senede bağlanmış vadeli alacakların izlendiği hesaptır.

Örnek: İşletme, mal satışı karşılığında müşteriden 3 ay vadeli senet almıştır. Bu senet tutarı 121 Alacak Senetleri hesabında izlenir.

122 Alacak Senetleri Reeskontu (-)

121 numaralı hesapta izlenen senetli alacakların bilanço tarihindeki bugünkü değerine indirgenmesi sonucu oluşan farkların izlendiği düzeltici hesaptır.

Örnek: İşletmenin 90 gün vadeli, nominal değeri 50.000 TL olan bir senedi vardır. Bugünkü değeri 48.500 TL olarak hesaplanmıştır. 1.500 TL fark, 122 Alacak Senetleri Reeskontu hesabına eksi olarak kaydedilir.

126 Verilen Depozito ve Teminatlar

İşletmenin, sözleşmeye dayalı ilişkilerde geçici güvence olarak verdiği nakit teminat ve depozito tutarlarının izlendiği hesaptır.

Örnek: İşletme, kiraladığı bir depo için elektrik ve doğalgaz aboneliği kapsamında 10.000 TL teminat vermiştir. Bu tutar 126 Verilen Depozito ve Teminatlar hesabına yazılır.

127 Diğer Ticari Alacaklar

120 ve 121 numaralı hesaplara girmeyen, ticari faaliyetlerden doğan ancak senetsiz veya belirsiz vadeli alacakların izlendiği hesaptır.

Örnek: İşletme, daha önce müşteri adına yaptığı bir ödemenin iadesini beklemektedir. Bu alacak 127 Diğer Ticari Alacaklar hesabında izlenir.

128 Şüpheli Ticari Alacaklar

Tahsil edilmesi şüpheli hâle gelen ticari alacakların (özellikle 120 ve 121'den aktarılanların) izlendiği hesaptır.

Örnek: İşletmenin 120 Alıcılar hesabında bulunan bir müşteriye ait 6 aydır ödenmeyen 40.000 TL'lik alacağı tahsil edilemeyebilir. Bu tutar 128 Şüpheli Ticari Alacaklar hesabına aktarılır.

129 Şüpheli Ticari Alacak Karşılığı (-)

128 numaralı hesapta izlenen şüpheli alacaklara karşılık, muhtemel zararları karşılamak amacıyla ayrılan tutarların izlendiği düzeltici hesaptır.

Örnek: 128 hesabında izlenen 40.000 TL'lik şüpheli alacağın tahsil edilemeyeceği düşünülmektedir. Bu tutar için 129 Şüpheli Ticari Alacak Karşılığı hesabına 40.000 TL karşılık ayrılır.

13 Diğer Alacaklar

Diğer alacaklar, işletmenin **ticari faaliyet dışındaki işlemlerden** kaynaklanan kısa vadeli alacaklarını ifade eder. Bu grupta yer alan alacaklar, mal veya hizmet satışından değil; **ödünç verme, ortaklardan veya personelden alacaklar, devletten olan alacaklar** gibi farklı işlemlerden doğar.

131 Ortaklardan Alacaklar

İşletmenin, ortaklarına kısa vadeli olarak verdiği borçların izlendiği hesaptır.

***Örnek:** Şirket ortağı, işletme kasasından geçici nakit çekim yapmış (30.000 TL). Bu alacak 131 Ortaklardan Alacaklar hesabına kaydedilir.*

132 İştiraklerden Alacaklar

İşletmenin sermaye payı bulunan iştiraklerinden olan kısa vadeli alacaklarının izlendiği hesaptır.

***Örnek:** İşletme, %30 oranında ortak olduğu iştirakine 3 ay içinde geri alınmak üzere 50.000 TL borç vermiştir. Bu tutar 132 hesabında izlenir.*

133 Bağlı Ortaklıklardan Alacaklar

İşletmenin, bağlı ortaklıklarından olan kısa vadeli alacaklarının izlendiği hesaptır.

***Örnek:** Şirketin %100 sahip olduğu bağlı ortaklıktan geri ödenmek üzere kısa vadeli 100.000 TL borç alacağı bulunmaktadır. Bu tutar 133 hesabında yer alır.*

135 Personelden Alacaklar

İşletmenin çalışanlarına kısa vadeli olarak verdiği avans ve benzeri alacakların izlendiği hesaptır.

***Örnek:** Bir personele maaşından mahsup edilmek üzere 10.000 TL avans verilmiştir. Bu tutar 135 Personelden Alacaklar hesabına yazılır.*

136 Diğer Çeşitli Alacaklar

Yukarıdaki alacak hesaplarına girmeyen, gerçek veya tüzel kişilerden olan kısa vadeli diğer alacakların izlendiği hesaptır.

Örnek: İşletme, dışarıdan bir tedarikçiye fazladan yapılan ödeme nedeniyle 5.000 TL alacaklı durumdadır. Bu alacak 136 hesabında gösterilir.

137 Diğer Alacak Senetleri Reeskontu (-)

Senetle tahsil edilecek diğer alacakların (ticari olmayan) bilanço tarihindeki bugünkü değere indirgenmesini sağlayan düzeltici hesaptır.

Örnek: İşletme, 3 ay sonra tahsil edilecek 10.000 TL'lik bir senede sahiptir. Bugünkü değeri 9.700 TL hesaplanmıştır. 300 TL fark 137 Diğer Alacak Senetleri Reeskontu hesabına eksi olarak yazılır.

138 Şüpheli Diğer Alacaklar

Tahsilinde risk görülen diğer (ticari olmayan) alacakların geçici olarak izlendiği hesaptır.

Örnek: 135 Personelden Alacaklar hesabında izlenen personel borcu, uzun süredir ödenmemektedir. Bu 15.000 TL'lik tutar 138 Şüpheli Diğer Alacaklar hesabına aktarılır.

139 Şüpheli Diğer Alacaklar Karşılığı (-)

138 numaralı hesapta yer alan şüpheli alacaklara karşılık olarak ayrılan zarar tutarlarının izlendiği düzeltici hesaptır.

Örnek: 138 hesabında yer alan 15.000 TL'lik şüpheli personel alacağı için tamamı kadar karşılık ayrılmıştır. Bu tutar 139 hesabına eksi olarak yazılır.

15 Stoklar

Stoklar, işletmenin faaliyet konusu kapsamında **üretimde kullanılmak, satılmak** ya da **tüketilmek** üzere elinde bulundurduğu ilk madde ve malzemeler, yarı mamuller, mamuller, ticari mallar ve diğer stok kalemlerini ifade eder. Bu grup, işletmenin üretim süreci ve ticari faaliyetleri açısından hayati öneme sahiptir.

150 İlk Madde ve Malzeme

İşletmenin üretimde kullanmak üzere satın aldığı hammadde ve yardımcı malzemelerin izlendiği hesaptır.

Örnek: Mobilya üretimi yapan bir işletme, üretimde kullanılmak üzere kereste ve boya satın almıştır. Bu malzemeler 150 İlk Madde ve Malzeme hesabına kaydedilir.

151 Yarı Mamuller

Üretim süreci tamamlanmamış, üzerinde işlem yapılmaya devam edilen ürünlerin izlendiği hesaptır.

Örnek: Mobilya fabrikasında, henüz cilalanmamış ve montajı tamamlanmamış yarım bırakılmış masa bu hesapta gösterilir.

152 Mamuller

Üretim süreci tamamlanmış, satışa hazır duruma gelmiş ürünlerin izlendiği hesaptır.

Örnek: Üretimi tamamlanmış ve paketlenmiş koltuk takımı, satılmayı beklediği sürece 152 Mamuller hesabında izlenir.

153 Ticari Mallar

Satın alınıp herhangi bir işleme tabi tutulmaksızın doğrudan satılmak üzere alınan malların izlendiği hesaptır.

Örnek: Bir market, satmak üzere kolonya ve deterjan satın almıştır. Bu ürünler 153 Ticari Mallar hesabında izlenir.

157 Diğer Stoklar

150–153 arasındaki hesaplara girmeyen, çeşitli stok türlerinin izlendiği hesaptır (ambalaj malzemeleri, tamir yedek parçaları vb.).

Örnek: İşletme, sadece ürün paketlemekte kullandığı karton kutu ve etiket stoklarını 157 Diğer Stoklar hesabında takip eder.

158 Stok Değer Düşüklüğü Karşılığı (-)

Satılma olasılığı azalan, zarar görmüş veya değer kaybetmiş stoklar için ayrılan karşılıkların izlendiği düzeltici hesaptır.

Örnek: Depoda uzun süredir bekleyen ve modası geçen 20.000 TL'lik kıyafet stoğu için 10.000 TL değer düşüklüğü karşılığı ayrılmıştır. Bu tutar 158 hesabına eksi olarak yazılır.

159 Verilen Sipariş Avansları

Henüz teslim alınmamış mal ve hizmetler için tedarikçilere önceden yapılan ödemelerin izlendiği hesaptır.

***Örnek:** İşletme, yurt dışından büyük miktarda kumaş sipariş etmiş ve bunun için peşin 30.000 TL avans ödemiştir. Bu tutar 159 Verilen Sipariş Avansları hesabına kaydedilir.*

18 Gelecek Aylara Ait Giderler ve Gelir Tahakkukları

Bu hesap grubu, döneminden önce ödenmiş ancak ilgili olduğu dönem henüz gelmemiş giderleri ile dönemi içinde tahakkuk etmiş fakat henüz tahsil edilmemiş gelirleri kapsar. Vergi Usul Kanunu (VUK) ve Türkiye Finansal Raporlama Standartları (TFRS) çerçevesinde, gelir ve giderlerin dönemsellik ilkesine uygun olarak muhasebeleştirilmesi amacıyla kullanılır.

180 Gelecek Aylara Ait Giderler

Cari dönemde ödenmiş ancak gelecek aylara (dönemlere) ait olan giderlerin izlendiği hesaptır. Bu hesap, önceden ödenmiş giderleri bir varlık olarak gösterir.

***Örnek:** İşletme, 6 aylık kira bedelini (Nisan–Eylül) peşin olarak Mart ayında 60.000 TL tutarında ödemiştir. Nisan ayından sonraki dönemlere ait 50.000 TL’lik kısmı 180 Gelecek Aylara Ait Giderler hesabında izlenir.*

181 Gelir Tahakkukları

Cari dönemde kazanılmış ancak henüz tahsil edilmemiş ve faturası kesilmemiş gelirlerin izlendiği hesaptır. Bu hesap, hak edilmiş ama alınmamış gelirleri gösterir.

***Örnek:** İşletme, Mart ayında danışmanlık hizmeti vermiştir ancak fatura Nisan ayında kesilecektir. Mart ayına ait 20.000 TL’lik hizmet geliri, tahsil edilmemiş olsa da 181 Gelir Tahakkukları hesabına kaydedilir.*

19 Diğer Dönen Varlıklar

Bu hesap grubu, dönen varlıklar içinde yer almakla birlikte; **hazır değerler, menkul kıymetler, ticari alacaklar, stoklar** veya **gelecek aylara ait giderler** gibi belirli gruplara dahil edilemeyen, diğer çeşitli nitelikteki kısa vadeli varlıkların izlendiği hesaplardır. Bu varlıklar, işletmenin bir yıl içinde nakde çevrilmesi veya kullanılması beklenen kalemlerini kapsar.

190 Devreden KDV

Dönem içinde indirilemeyen ve bir sonraki döneme **devreden Katma Değer Vergisi** tutarlarının izlendiği hesaptır.

***Örnek:** İşletmenin alışlardan kaynaklı KDV tutarı 40.000 TL, satışlardan doğan KDV tutarı 30.000 TL'dir. 10.000 TL **190 Devreden KDV** hesabına kaydedilir.*

191 İndirilecek KDV

İşletmenin yaptığı mal ve hizmet alışlarında ödediği ve **indirim konu olacak** KDV tutarlarının izlendiği hesaptır.

***Örnek:** İşletme, 118.000 TL (100.000 + 18.000 KDV) değerinde mal satın almıştır. 18.000 TL'lik KDV, **191 İndirilecek KDV** hesabında izlenir.*

192 Diğer KDV

190 ve 191 hesaplarına girmeyen, iade alınacak, tecil-terkin edilecek veya özel statülü işlemlere ait KDV'lerin izlendiği hesaptır.

***Örnek:** İşletmenin indirimli orana tabi teslimlerinden dolayı **KDV iadesi alma hakkı** doğmuştur. Bu tutar **192 Diğer KDV** hesabında gösterilir.*

193 Peşin Ödenen Vergi ve Fonlar

Dönem içinde ödenmiş ancak henüz kesinleşmemiş olan **geçici vergi, fon ve benzeri ödemelerin** izlendiği hesaptır.

***Örnek:** İşletme, 1. geçici vergi döneminde **50.000 TL geçici vergi** ödemiştir. Bu tutar **193** hesabına yazılır ve dönem sonunda hesaplanan vergiyle mahsup edilir.*

195 İş Avansları

İşletme tarafından **işle ilgili hizmet veya mal alımları** için üçüncü kişilere verilen **kısa vadeli avansların** izlendiği hesaptır.

***Örnek:** İşletme, tedarikçisine sipariş verdiği mallar için **ön ödeme olarak 20.000 TL avans** vermiştir. Bu tutar **195 İş Avansları** hesabında izlenir.*

196 Personel Avansları

İşletme tarafından personele verilen ve **ileride maaş veya hak edişlerden mahsup edilecek** nitelikteki avansların izlendiği hesaptır.

Örnek: Bir çalışana maaşından düşölmek üzere **5.000 TL avans** verilmiştir. Bu tutar **196 Personel Avansları** hesabına kaydedilir.

197 Sayım ve Tesellüm Noksanları

Fiili sayım sırasında **eksik çıkan kasa, stok, malzeme** gibi varlıkların tutarlarının geçici olarak izlendiği hesaptır.

Örnek: Yapılan depo sayımında, kayıtlı stok miktarına göre **2.000 TL eksik** olduğu tespit edilmiştir. Bu fark **197 Sayım ve Tesellüm Noksanları** hesabında bekletilir.

198 Diğer Çeşitli Döner Varlıklar

Yukarıdaki hesaplara girmeyen, **çeşitli kısa vadeli varlıkların** izlendiği hesaptır.

Örnek: İşletmenin geçici olarak elinde bulunan ancak henüz sınıflandırılmamış **3.000 TL tutarındaki müşteri teminatı** bu hesapta yer alabilir.

199 Diğer Döner Varlıklar Karşılığı (-)

198 numaralı hesapta izlenen varlıklara ilişkin, **değer düşüklüğü veya risk** görülmesi hâlinde ayrılan karşılıkların izlendiği **düzeltilici hesaptır**.

Örnek: 198 hesabında yer alan müşteri teminatının **tahsili riskli hale** gelmiş ve 1.000 TL karşılık ayrılmıştır. Bu tutar **199 Diğer Döner Varlıklar Karşılığı** hesabına **eksi** olarak kaydedilir.

2. Duran Varlıklar

Duran varlıklar, işletmenin faaliyetlerini sürdürebilmesi amacıyla **bir yıldan daha uzun süreyle** kullanılmak veya elde tutulmak üzere edinilmiş varlıklardır. Bu varlıklar, uzun vadeli yatırım niteliği taşır ve genellikle aşamalı olarak amortismanına tabi tutulur.

22 Ticari Alacaklar

Bu hesap grubu, işletmenin esas faaliyet konusu kapsamında gerçekleşen **mal veya hizmet satışlarından doğan** ve **vadesi bir yıldan uzun olan** senetli veya senetsiz alacaklarını ifade eder. Söz konusu alacaklar, kısa vadede tahsil edilmesi beklenmeyen, uzun vadeli nitelikteki ticari alacaklardır.

220 Alıcılar

İşletmenin ticari mal ve hizmet satışları nedeniyle ortaya çıkan ve vadesi bir yılı aşan senetsiz alacaklarını ifade eder.

***Örnek:** İşletme, bir müşterisine büyük çaplı bir makineyi vadeli olarak satmış ve tahsilatın 18 ay sonra yapılması planlanmıştır. Bu durumda söz konusu tutar, 220 Alıcılar hesabına kaydedilir.*

221 Alacak Senetleri

İşletmenin mal veya hizmet satışına istinaden, vadesi bir yıldan uzun olan senetli alacaklarının izlendiği hesaptır.

***Örnek:** İşletme, satış yaptığı müşteriden 24 ay vadeli senet almıştır. Bu senet bedeli, 221 Alacak Senetleri hesabında izlenir.*

222 Alacak Senetleri Reeskontu (-)

Vadesi bir yıldan uzun olan senetli alacakların bilanço tarihindeki bugünkü değerini gösterebilmek amacıyla yapılan değer düşüklüğü düzeltmesinin izlendiği hesaptır. Bu hesap, negatif aktif karakterdedir.

***Örnek:** İşletmenin elinde, nominal değeri 10.000 TL olan ve 2 yıl vadeli bir alacak senedi bulunmaktadır. Bu senedin bugünkü değeri 9.200 TL ise, 800 TL fark 222 Alacak Senetleri Reeskontu hesabına kaydedilir.*

226 Verilen Depozito ve Teminatlar

İşletmenin, faaliyetlerini sürdürebilmek amacıyla uzun vadeli olarak üçüncü kişilere verdiği depozito ve teminatların izlendiği hesaptır.

Örnek: İşletme, 3 yıllık bir işyeri kira sözleşmesi kapsamında elektrik ve su abonelikleri için 5.000 TL tutarında teminat yatırmıştır. Bu tutar 226 Verilen Depozito ve Teminatlar hesabında izlenir.

229 Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı (-)

220 ve 221 hesaplarında izlenen ticari alacakların tahsil edilememe riski taşıması durumunda ayrılan karşılıkların izlendiği hesaptır. Bu hesap da negatif aktif niteliğindedir.

Örnek: İşletmenin, vadesi geçmiş ve tahsilinde ciddi şüphe bulunan 15.000 TL tutarında uzun vadeli alacağı bulunmaktadır. Bu tutar için 229 Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı hesabına karşılık ayrılır.

23 Diğer Alacaklar

Bu hesap grubu, işletmenin **ticari faaliyet dışındaki işlemlerden kaynaklanan** ve **vadesi bir yıldan uzun** olan alacaklarını kapsar. Ticari alacaklardan farklı olarak, bu alacaklar **ortaklardan, personelden, iştiraklerden** veya benzeri kaynaklardan doğmuş, uzun vadeli nitelikteki alacaklardır.

231 Ortaklardan Alacaklar

İşletmenin ortaklarına **uzun vadeli** olarak verdiği borçlardan doğan alacakların izlendiği hesaptır.

Örnek: İşletme, ortağına 18 ay vadeli 100.000 TL tutarında borç vermiştir. Bu tutar **231 Ortaklardan Alacaklar** hesabında izlenir.

232 İştiraklerden Alacaklar

İşletmenin sermaye payı bulunduğu iştiraklere ilişkin **bir yıldan uzun vadeli** alacaklarının izlendiği hesaptır.

Örnek: İşletme, %25 oranında ortak olduğu iştirakine 2 yıl vadeli 50.000 TL borç vermiştir. Bu alacak **232 İştiraklerden Alacaklar** hesabında yer alır.

233 Bağlı Ortaklıklardan Alacaklar

İşletmenin bağlı ortaklıklarından olan **uzun vadeli** alacaklarının izlendiği hesaptır.

***Örnek:** İşletme, %100 oranında bağlı ortaklığı olan şirketten 3 yıl vadeli alacağı olan 200.000 TL'yi **233 Bağlı Ortaklıklardan Alacaklar** hesabına kaydeder.*

235 Personelden Alacaklar

İşletmenin personeline **uzun vadeli** olarak verdiği borçlardan kaynaklanan alacakların izlendiği hesaptır.

***Örnek:** İşletme, bir personeline 18 ay vadeli 15.000 TL evlilik kredisi vermiştir. Bu tutar **235 Personelden Alacaklar** hesabında izlenir.*

236 Diğer Çeşitli Alacaklar

İşletmenin ortak, iştirak, bağlı ortaklık ve personel dışındaki **diğer kişi ve kuruluşlardan olan uzun vadeli** alacaklarının izlendiği hesaptır.

***Örnek:** İşletme, taşeron bir firmaya 2 yıl vadeli borç vermiştir. Bu alacak **236 Diğer Çeşitli Alacaklar** hesabında takip edilir.*

239 Şüpheli Diğer Alacaklar Karşılığı (-)

235 ve 236 numaralı hesaplarda yer alan alacakların **tahsili şüpheli hale geldiğinde**, olası zararları karşılamak amacıyla ayrılan karşılıkların izlendiği hesaptır.

***Örnek:** İşletmenin, tahsil edememe riski taşıyan ve 236 hesabında yer alan 10.000 TL tutarındaki alacak için karşılık ayırması durumunda, bu tutar **239 Şüpheli Diğer Alacaklar Karşılığı** hesabına kaydedilir.*

24 Mali Duran Varlıklar

240 Bağlı Menkul Kıymetler

İşletmenin, **sürekli olarak elinde tutmak amacıyla** edindiği hisse senedi, tahvil vb. menkul kıymetlerin izlendiği hesaptır.

***Örnek:** İşletme, uzun vadeli gelir elde etmek amacıyla bir holdingin hisselerini satın almıştır. Bu yatırım **240 Bağlı Menkul Kıymetler** hesabına kaydedilir.*

241 Bağlı Ortaklıklar

İşletmenin, başka bir işletmenin **sermayesinin %50'sinden fazlasına** sahip olması durumunda yapılan bu yatırım **bağlı ortaklık** olarak kabul edilir ve bu hesapta izlenir.

***Örnek:** İşletme, bir başka firmadan %80 oranında hisse satın alarak onun üzerinde kontrol hakkı kazanmıştır. Bu durum **241 Bağlı Ortaklıklar** hesabına yansıtılır.*

242 İştirakler

İşletmenin başka bir işletmeye **%10 ile %50 arasında** ortak olduğu, yani önemli derecede etki sahibi olduğu yatırımların izlendiği hesaptır.

***Örnek:** İşletme, başka bir şirkete %30 oranında ortak olmuştur. Bu yatırım **242 İştirakler** hesabında takip edilir.*

243 Bağlı Ortaklıklara Sermaye Taahhütleri

Bağlı ortaklıklara yapılacak olup, henüz ödenmemiş olan **sermaye taahhütlerinin** izlendiği hesaptır.

***Örnek:** İşletme, bağlı ortaklık olarak kurulan bir şirkete 1.000.000 TL sermaye taahhüdünde bulunmuş ancak henüz 300.000 TL'sini ödememiştir. Bu tutar **243** numaralı hesapta gösterilir.*

244 İştiraklere Sermaye Taahhütleri

İştiraklere yapılacak ancak henüz yerine getirilmemiş olan **sermaye ödeme taahhütlerinin** izlendiği hesaptır.

***Örnek:** İşletme, iştirak statüsündeki bir şirkete 150.000 TL sermaye taahhüdü vermiştir. Henüz ödenmeyen bu taahhüt **244** hesabında izlenir.*

245 Bağlı Menkul Kıymetler Değer Düşüklüğü Karşılığı (-)

Bağlı menkul kıymetlerin **gerçek değerinin altında bir değere düşmesi** durumunda, bu değer kaybını göstermek amacıyla ayrılan karşılıkların izlendiği hesaptır. Bu hesap **düzeltilici aktif hesap** niteliğindedir.

***Örnek:** 240 hesabında yer alan bir tahvilin piyasa değeri düşmüşse, oluşan 10.000 TL'lik fark için **245** hesabına karşılık ayrılır.*

246 İştirakler Değer Düşüklüğü Karşılığı (-)

İştiraklerin piyasa değerinde meydana gelen azalmalar sonucu oluşan değer kayıplarının izlendiği hesaptır.

***Örnek:** İştiraklerden birinin bilanço değeri düştüğünde, zararın etkisi 246 hesabında gösterilir.*

247 Bağlı Ortaklıklar Değer Düşüklüğü Karşılığı (-)

Bağlı ortaklıklarda meydana gelen **değer kayıplarını** göstermek amacıyla ayrılan karşılıkların izlendiği hesaptır.

***Örnek:** Bağlı ortaklığın finansal durumu zayıflamışsa ve bu durum kalıcıysa, işletme 247 hesabında değer düşüklüğü karşılığı ayırır.*

248 Diğer Mali Duran Varlıklar

Yukarıda sayılan gruplara girmeyen diğer **uzun vadeli finansal yatırımlar** bu hesapta izlenir.

***Örnek:** İşletme, uzun vadeli bir yatırım sözleşmesi kapsamında bir finansal kuruluşa sermaye katılımında bulunmuş ancak bu yatırım bağlı ortaklık ya da iştirak statüsünde değildir. Bu durumda yatırım 248 hesabında takip edilir.*

249 Diğer Mali Duran Varlıklar Değer Düşüklüğü Karşılığı (-)

248 numaralı hesapta yer alan yatırımlarda meydana gelen değer düşüklüklerini göstermek amacıyla kullanılan düzeltici aktif hesaptır.

***Örnek:** 248’de izlenen finansal varlık ciddi şekilde değer kaybetmişse, bu düşüş 249 numaralı hesapta karşılık ayrılarak gösterilir.*

25 Maddi Duran Varlıklar

250 Arazi ve Arsalar

İşletmenin sahip olduğu ve üzerinde yapı bulunmayan arsa ve arazilerin izlendiği hesaptır.

***Örnek:** İşletme, gelecekte fabrika kurmak amacıyla bir arsa satın almıştır. Bu yatırım 250 Arazi ve Arsalar hesabında izlenir.*

251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri

Arazi üzerinde ya da altında yapılan altyapı düzenlemeleri (yol, kanalizasyon, su hattı vb.) bu hesapta izlenir.

Örnek: İşletme, kendi arazisi üzerinde su ve elektrik hattı döşetmişse bu harcamalar **251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri** hesabına kaydedilir.

252 Binalar

İşletmenin üretim, yönetim, depo gibi amaçlarla kullandığı binalar bu hesapta izlenir.

Örnek: İşletme, üretim tesisinin bulunduğu binayı satın almıştır. Bu alım **252 Binalar** hesabında gösterilir.

253 Tesis, Makine ve Cihazlar

Üretim veya hizmet faaliyetlerinde kullanılan her türlü makine, tesisat ve cihazlar bu hesapta izlenir.

Örnek: İşletme, üretim hattında kullanılmak üzere bir CNC makinesi satın almıştır. Bu makine **253 Tesis, Makine ve Cihazlar** hesabına kaydedilir.

254 Taşıtlar

İşletmeye ait tüm motorlu ve motorsuz kara, hava ve deniz taşıtları bu hesapta yer alır.

Örnek: İşletme, ürün teslimatları için bir kamyonet satın almıştır. Bu alım **254 Taşıtlar** hesabında izlenir.

255 Demirbaşlar

İşletmede kullanılan, dayanıklı tüketim malı niteliğindeki masa, sandalye, bilgisayar, yazıcı vb. ofis ekipmanları bu hesapta izlenir.

Örnek: İşletme, yeni ofis binası için masa ve bilgisayar satın almıştır. Bu eşyalar **255 Demirbaşlar** hesabına kaydedilir.

256 Diğer Maddi Duran Varlıklar

Yukarıdaki maddi duran varlık gruplarına girmeyen, fiziki yapıya sahip diğer uzun vadeli varlıklar bu hesapta izlenir.

Örnek: İşletme, fuarlarda kullanılmak üzere özel üretim bir stant satın almıştır. Bu stant **256 Diğer Maddi Duran Varlıklar** hesabında yer alır.

257 Birikmiş Amortismanlar (-)

Maddi duran varlıkların ekonomik ömürleri boyunca kullanım sonucu oluşan aşınma ve yıpranma nedeniyle ayrılan amortismanların izlendiği **düzeltilici (negatif aktif) hesaptır**.

Örnek: İşletme, 5 yıl önce aldığı bir taşıt için yıllık amortisman ayırmıştır. Bu tutar **257 Birikmiş Amortismanlar** hesabında birikir.

258 Yapılmakta Olan Yatırımlar

Henüz tamamlanmamış inşaat, makine alımı gibi yatırımların geçici olarak izlendiği hesaptır. Yatırım tamamlandığında ilgili duran varlık hesabına aktarılır.

Örnek: İşletme, yeni bir fabrika binası inşa ettirmekte ve inşaat hâlen devam etmektedir. Bu yatırım sürecindeki giderler **258 Yapılmakta Olan Yatırımlar** hesabında izlenir.

259 Verilen Avanslar

İşletmenin ileride teslim alınacak maddi duran varlıklarla ilgili olarak **önceden yaptığı ödeme ve avanslar** bu hesapta izlenir.

Örnek: İşletme, özel üretim bir makine siparişi vermiş ve üretici firmaya 200.000 TL avans ödemiştir. Bu tutar **259 Verilen Avanslar** hesabına kaydedilir.

26 Maddi Olmayan Duran Varlıklar

260 Haklar

İşletmenin lisans, patent, telif, marka, yazılım vb. gibi kullanma ve faydalanma hakkını kazandığı **gayri maddi hakların** izlendiği hesaptır.

Örnek: İşletme, bir yazılım programının süresiz kullanım hakkını 50.000 TL karşılığında satın almıştır. Bu hak **260 Haklar** hesabında gösterilir.

261 Şerefiye

Bir işletmenin satın alınması sırasında, satın alma bedelinin net varlık değerini aşan kısmını ifade eder. Bu tutar işletmenin sahip olduğu **itibar (goodwill)** değeri olarak kabul edilir.

Örnek: İşletme, net varlık değeri 1.000.000 TL olan bir firmayı 1.200.000 TL'ye satın almıştır. Aradaki 200.000 TL fark **261 Şerefiye** hesabında izlenir.

262 Kuruluş ve Örgütlenme Giderleri

İşletmenin kurulması ya da yeni bir organizasyon yapısına geçmesi sırasında yapılan ve **birden fazla dönemi ilgilendiren** giderlerin izlendiği hesaptır.

Örnek: Yeni bir anonim şirket kurulurken yapılan noter, ilan, ruhsat vb. giderler 262 hesabına kaydedilir.

263 Araştırma ve Geliştirme Giderleri (Ar-Ge)

Yeni ürün, süreç, sistem veya hizmet geliştirilmesine yönelik olarak yapılan harcamaların izlendiği hesaptır.

Örnek: İşletme, yeni bir teknolojik ürün geliştirmek amacıyla yapılan deney, laboratuvar, personel ve test harcamalarını **263 Ar-Ge Giderleri** hesabında takip eder.

264 Özel Maliyetler

Kiralanan gayrimenkuller üzerinde yapılan ve kiracı tarafından karşılanan düzenleme ve iyileştirme harcamalarının izlendiği hesaptır. Bu harcamalar, kira süresi boyunca itfa edilir.

Örnek: İşletme, 5 yıllığına kiraladığı ofis için iç mimari düzenleme ve tesisat masrafı yapmıştır. Bu harcamalar **264 Özel Maliyetler** hesabına kaydedilir.

267 Diğer Maddi Olmayan Duran Varlıklar

Yukarıda sayılan gruplara girmeyen diğer maddi olmayan duran varlıkların izlendiği hesaptır.

Örnek: İşletme, yurt dışında özel bir kullanım hakkı elde etmiş ancak bu hak 260 kapsamında sınıflandırılamamıştır. Bu durumda ilgili hak **267 Diğer Maddi Olmayan Duran Varlıklar** hesabında yer alır.

268 Birikmiş Amortismanlar (-)

Maddi olmayan duran varlıkların ekonomik ömrü boyunca her dönem ayrılan itfa (amortisman) paylarının izlendiği düzeltici hesaptır.

Örnek: 260 Haklar hesabında yer alan 5 yıllık bir yazılım lisansı için her yıl ayrılan amortismanlar **268 Birikmiş Amortismanlar** hesabında birikir.

269 Verilen Avanslar

Henüz teslim alınmamış maddi olmayan duran varlıklar için **önceden yapılan ödemeler** bu hesapta izlenir.

***Örnek:** İşletme, özel bir yazılım geliştirmesi için yazılım firmasına 30.000 TL avans ödemiştir. Bu ödeme 269 Verilen Avanslar hesabında gösterilir.*

27 Özel Tükenmeye Tabi Varlıklar

271 Arsa ve Araziler Üzerindeki Düzenlemeler

İşletmeye **ait olmayan** (örneğin kiralanan) arsa ve araziler üzerinde yapılan düzenlemeleri ifade eder. Bu harcamalar sabit kıymet niteliği taşısa da, malik işletme olmadığı için ayrı bir hesapta izlenir.

***Örnek:** İşletme, 10 yıllığına kiraladığı bir arsa üzerine otopark ve çevre düzenlemesi yaptırmıştır. Bu düzenlemeler 271 Arsa ve Araziler Üzerindeki Düzenlemeler hesabında izlenir.*

272 Tesis, Makine ve Cihazlar

İşletmeye **ait olmayan**, ancak kullanım hakkı işletmede bulunan tesis, makine ve cihazlar için yapılan harcamaların izlendiği hesaptır.

***Örnek:** İşletme, kiraladığı bir üretim tesisine ait makineler üzerinde iyileştirme çalışmaları yapmıştır. Bu harcamalar 272 Tesis, Makine ve Cihazlar hesabına kaydedilir.*

277 Diğer Özel Tutarlar

Yukarıdaki hesaplar kapsamına girmeyen, işletmenin **kendi mülkiyetinde olmayan duran varlıklar üzerinde yaptığı düzenleme ve özel maliyet** harcamalarının izlendiği hesaptır.

***Örnek:** İşletme, bir AVM’de kiraladığı mağaza için özel bir iç tasarım yaptırmıştır. Bu düzenleme 277 Diğer Özel Tutarlar hesabında izlenir.*

278 Birikmiş Amortismanlar (-)

271, 272 ve 277 hesaplarında yer alan kiralanan varlıklar üzerindeki düzenlemeler için ekonomik ömürleri süresince ayrılan amortismanların izlendiği **düzeltilici aktif hesaptır.**

Örnek: İşletme, 5 yıllık bir kira sözleşmesi kapsamında düzenleme yaptığı arsa için her yıl amortisman ayırır. Bu itfa tutarları **278 Birikmiş Amortismanlar** hesabına yazılır.

279 Verilen Avanslar

271–277 hesap gruplarına dahil edilecek düzenlemeler için henüz teslim alınmamış olan mal veya hizmetler için yapılan **ön ödemelerin** izlendiği hesaptır.

Örnek: İşletme, kiraladığı alana yapılacak bir showroom düzenlemesi için yüklenici firmaya 100.000 TL avans vermiştir. Bu tutar **279 Verilen Avanslar** hesabında izlenir.

28 Gelecek Yıllar Gider/Gelir Tahakkukları

280 Gelecek Yıllara Ait Giderler

İçinde bulunulan dönemde peşin olarak ödenmiş fakat ilgili olduğu dönem **bir yıldan uzun bir süre sonra başlayacak** olan giderlerin izlendiği hesaptır.

Örnek: İşletme, 3 yıllık bir sigorta poliçesi için peşin olarak 90.000 TL ödeme yapmıştır. Bu poliçenin ikinci ve üçüncü yıllara isabet eden gider tutarı olan 60.000 TL, **280 Gelecek Yıllara Ait Giderler** hesabında takip edilir.

281 Gelir Tahakkukları

İçinde bulunulan dönemde hak edilmiş olmasına rağmen **tahsilatı gelecek yıllarda yapılacak** gelirlerin izlendiği hesaptır. Bu hesap, tahakkuk esasına göre gelirlerin doğru dönemde gösterilmesini sağlar.

Örnek: İşletme, 2 yıllık danışmanlık hizmetini 2025 yılında vermeye başlamış ve hizmetin tamamını 2026 yılında fatura edecektir. Ancak 2025 yılına isabet eden 50.000 TL tutarındaki hak edilmiş gelir, **281 Gelir Tahakkukları** hesabına kaydedilir.

29 Diğer Duran Varlıklar

291 Gelecek Yıllarda İndirilecek KDV

İşletmenin sabit kıymet (örneğin bina, makine, taşıt) alımlarında ödediği ancak ilgili yıl içinde **indirim konusu yapılamayan KDV tutarlarının** takip edildiği hesaptır. Bu tutarlar izleyen yıllarda indirilebilir.

Örnek: İşletme, yeni bir makine alımında 500.000 TL + %18 KDV (90.000 TL) ödemiştir. Ancak dönem içinde indirilecek KDV sınırı dolmuştur. Kalan KDV tutarı **291 Gelecek Yıllarda İndirilecek KDV** hesabına alınır.

292 Diğer KDV

KDV ile ilgili olarak **291 ve 191 hesaplarına girmeyen** diğer KDV tutarlarının izlendiği hesaptır. Genelde **istisnai durumlarda** kullanılır.

Örnek: İhraç kayıtlı satışlarda, ihracat gerçekleşene kadar bekletilen KDV tutarları **292 Diğer KDV** hesabında takip edilebilir.

293 Gelecek Yıllar Yüklenilecek KDV

Henüz **faturası düzenlenmemiş** olan sabit kıymet alımlarına ilişkin olarak ileride yüklenilecek KDV'nin izlendiği hesaptır. Fatura geldiğinde bu tutar **291 veya 191** hesabına aktarılır.

Örnek: İşletme, yurt dışından bir makine sipariş etmiş, gümrük beyanı yapılmış ama fatura henüz kesilmemiştir. Tahmini 120.000 TL KDV ileride indirileceğinden geçici olarak **293 Gelecek Yıllar Yüklenilecek KDV** hesabında izlenir.

294 İndirimli Orana Tabi İşlemler KDV

İndirimli oranlara tabi teslimlerden (örneğin temel gıda, ilaç) doğan **iade alınabilir KDV tutarlarının** takip edildiği hesaptır.

Örnek: İşletme, %1 KDV oranıyla satış yapmış ancak alışları %18 KDV oranındadır. Aradaki iade alınabilir fark **294 İndirimli Orana Tabi İşlemler KDV** hesabına kaydedilir.

297 Sayım ve Tesellüm Fazlaları

Fiziki sayım sırasında **fazla çıkan** kıymetlerin (stok, kasa, demirbaş vb.) nedenleri araştırılana kadar geçici olarak izlendiği hesaptır.

Örnek: Sayımda kasa mevcudu olması gerekenden 2.000 TL fazla çıkmıştır. Bu fark araştırılana kadar **297 Sayım ve Tesellüm Fazlaları** hesabında tutulur.

298 Diğer Çeşitli Duran Varlıklar

Diğer duran varlık hesaplarının hiçbirine girmeyen, **istisnai nitelikteki uzun vadeli varlıkların** izlendiği hesaptır.

Örnek: İşletme, ileri vadede kullanılmak üzere yurt dışına teminat olarak uzun vadeli bir döviz blokajı yatırmıştır. Bu tutar **298 Diğer Çeşitli Duran Varlıklar** hesabında izlenir.

299 Diğer Duran Varlıklar Karşılığı (-)

Duran varlıklar içinde yer alan bazı kalemlerin (örneğin 298, 291 gibi) **değer düşüklüğü veya risk taşıyan kısmı** için ayrılan karşılıkların izlendiği düzeltici hesaptır.

Örnek: 298 hesabında yer alan uzun vadeli bir finansal varlık için zarar oluşma ihtimali doğmuştur. Bu nedenle 15.000 TL tutarında karşılık ayrılarak **299 Diğer Duran Varlıklar Karşılığı** hesabına kaydedilir.

3. Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar

30 Mali Borçlar

300 Banka Kredileri

İşletmenin bankalardan bir yıl içinde geri ödenmek üzere aldığı kısa vadeli kredi borçlarının anapara tutarlarının izlendiği hesaptır.

***Örnek:** İşletme, bankadan 6 ay vadeli 400.000 TL kredi almıştır. Bu tutar 300 Banka Kredileri hesabına kaydedilir.*

301 Finansal Kiralama İşlemlerinden Borçlar

Finansal kiralama (leasing) yoluyla edinilen varlıklara ilişkin, vadesi bir yıl içinde dolacak borçların anapara tutarlarının izlendiği hesaptır.

***Örnek:** İşletme, 3 yıllık leasing sözleşmesiyle makine kiralamış, gelecek yıl ödenecek taksit tutarı 120.000 TL'dir. Bu tutar 301 hesabına yazılır.*

302 Ertelenmiş Finansal Kiralama Borçlanma Maliyetleri (-)

Finansal kiralama işlemlerinden doğan ve henüz giderleştirilmemiş olan faiz ve diğer finansman giderlerinin izlendiği düzeltici (negatif) hesaptır.

***Örnek:** İşletmenin leasing anlaşmasına ilişkin, henüz giderleştirilmemiş 15.000 TL'lik faiz maliyeti vardır. Bu tutar 302 hesabına eksi olarak yazılır.*

303 Uzun Vadeli Kredilerin Ana Para, Taksit ve Faizleri

Uzun vadeli kredilerin önümüzdeki bir yıl içinde ödenecek anapara ve faiz tutarlarının takip edildiği hesaptır.

***Örnek:** İşletmenin 5 yıl vadeli kredi borcunun, önümüzdeki yıl ödenecek kısmı 90.000 TL'dir. Bu tutar 303 hesabında izlenir.*

304 Tahvil Anapara, Borç, Taksit ve Faizleri

İşletmenin çıkardığı tahvillere ait, vadesi bir yıl içinde dolacak anapara ve faiz ödemelerinin izlendiği hesaptır.

Örnek: İşletmenin ihraç ettiği tahvillerin bu yıl vadesi dolan 200.000 TL anapara ve 20.000 TL faiz borcu bulunmaktadır. Bu tutar 304 hesabına yazılır.

305 Çıkarılmış Bonolar ve Senetler

İşletmenin finansman amacıyla çıkardığı kısa vadeli borç senetleri (bono vb.) nedeniyle oluşan borçların izlendiği hesaptır.

Örnek: İşletme, 3 ay vadeli 150.000 TL tutarında bono düzenlemiştir. Bu borç 305 hesabında izlenir.

306 Çıkarılmış Diğer Menkul Kıymetler

Tahvil ve bonolar dışında kalan, işletme tarafından çıkarılmış diğer kısa vadeli menkul kıymetler nedeniyle oluşan borçların izlendiği hesaptır.

Örnek: İşletme, 9 ay vadeli finansman bonusu ihraç etmiştir. Bu işlem sonucu oluşan borç 306 hesabına kaydedilir.

308 Menkul Kıymetler İhraç Farkı (-)

İhraç edilen menkul kıymetlerin (305 ve 306 kapsamındakiler) fiili satış bedeli ile nominal değerleri arasındaki farkların izlendiği düzeltici hesaptır.

Örnek: İşletme, nominal değeri 100.000 TL olan bonoyu 95.000 TL'ye ihraç etmiştir. 5.000 TL fark 308 Menkul Kıymetler İhraç Farkı (-) hesabına yazılır.

309 Diğer Mali Borçlar

Yukarıda sayılan hesap gruplarına girmeyen, kısa vadeli diğer mali borçların (örneğin faktoring, finansman kuruluşlarına borçlar vb.) izlendiği hesaptır.

Örnek: İşletme, bir finans kuruluşundan 6 ay vadeli 200.000 TL kaynak sağlamıştır. Bu borç 309 Diğer Mali Borçlar hesabına yazılır.

32 Ticari Borçlar

320 Satıcılar

İşletmenin ticari mal veya hizmet alımları sonucunda doğan ve **vadeli, senetsiz** borçlarının izlendiği hesaptır.

Örnek: İşletme, 30 gün vadeli olarak 200.000 TL tutarında hammadde satın almıştır. Fatura kesilmiş, ödeme henüz yapılmamıştır. Bu borç **320 Satıcılar** hesabında izlenir.

321 Borç Senetleri

İşletmenin ticari borçlarına karşılık **senet düzenleyerek** borçlandığı durumlarda, borç tutarlarının izlendiği hesaptır.

Örnek: İşletme, mal alımına karşılık tedarikçisine 3 ay vadeli 100.000 TL’lik senet vermiştir. Bu işlem **321 Borç Senetleri** hesabına kaydedilir.

322 Borç Senetleri Reeskontu (-)

321 Borç Senetleri hesabında izlenen senetli borçların, bilanço tarihinde **bugünkü değerine indirgenmesi** sonucu oluşan değer farklarının izlendiği düzeltici hesaptır.

Örnek: İşletmenin 90 gün sonra ödeyeceği 50.000 TL’lik senedin bugünkü değeri 48.500 TL hesaplanmıştır. Aradaki 1.500 TL’lik fark **322 Borç Senetleri Reeskontu** hesabına **eksi** olarak yazılır.

326 Alınan Depozito ve Teminatlar

İşletmenin müşterilerden, bayilerden veya diğer üçüncü kişilerden, ileride yapılacak işler veya teslimatlar karşılığı **geçici olarak aldığı güvence bedellerinin** izlendiği hesaptır.

Örnek: Bir bayi, distribütörlük hakkı alabilmek için işletmeye 75.000 TL teminat yatırmıştır. Bu güvence bedeli **326 Alınan Depozito ve Teminatlar** hesabında izlenir.

329 Diğer Ticari Borçlar

320, 321 ve 326 numaralı hesaplara girmeyen diğer **ticari nitelikli borçların** izlendiği hesaptır.

Örnek: İşletmenin, bir müşteriye fatura edilen ürünün yanında ücretsiz olarak gönderdiği promosyon ürünlerin bedeli, anlaşmaya göre müşteriye borç olarak kaydedilmişse, bu tutar **329 Diğer Ticari Borçlar** hesabında takip edilebilir.

33 Diğer Borçlar

331 Ortaklara Borçlar

İşletmenin ortaklarına olan, **kısa vadeli** borçlarının izlendiği hesaptır. Ortak tarafından işletmeye sağlanan fonlar burada gösterilir.

Örnek: Şirket ortağı, işletmeye geçici olarak 200.000 TL nakit vermiştir. Bu tutar **331 Ortaklara Borçlar** hesabında izlenir.

332 İştiraklere Borçlar

İşletmenin, sermaye payı bulunan iştiraklerine olan **kısa vadeli** borçlarının izlendiği hesaptır.

Örnek: İşletme, %30 ortak olduğu iştirak firmasına 3 ay içinde ödemek üzere 100.000 TL borçlanmıştır. Bu tutar **332 İştiraklere Borçlar** hesabına kaydedilir.

333 Bağlı Ortaklıklara Borçlar

İşletmenin, **bağlı ortaklıklarına** (sermayesinin %50'sinden fazlasına sahip olduğu şirketlere) olan **kısa vadeli** borçlarının izlendiği hesaptır.

Örnek: İşletme, bağlı ortaklığına 150.000 TL borçlanmış ve bu borcu 6 ay içinde ödeyecektir. Bu tutar **333 Bağlı Ortaklıklara Borçlar** hesabına kaydedilir.

335 Personele Borçlar

İşletmenin çalışanlarına olan, henüz ödenmemiş maaş, prim, fazla mesai, izin ücreti gibi kısa vadeli borçlarını gösteren hesaptır.

Örnek: İşletme, çalışanlarının aylık maaşlarını hesaplamış ancak henüz ödememiştir. Toplam 80.000 TL borç **335 Personele Borçlar** hesabında izlenir.

339 Diğer Çeşitli Borçlar

Yukarıda sayılan hesaplara girmeyen, **diğer tüm kısa vadeli borçların** izlendiği hesaptır.

Örnek: İşletme, bir sigorta şirketine ödenmesi gereken ancak henüz vadesi gelmemiş olan 20.000 TL tutarındaki prim borcunu **339 Diğer Çeşitli Borçlar** hesabında takip eder.

34 Alınan Avanslar

340 Alınan Sipariş Avansları

İşletmenin, müşterilerden ileride teslim edeceği mal veya hizmetler için **peşin olarak aldığı avansların** izlendiği hesaptır.

Örnek: Bir müşteri, sipariş verdiği ürünlerin üretimine başlanmadan önce işletmeye **50.000 TL avans** ödemiştir. Bu tutar **340 Alınan Sipariş Avansları** hesabına kaydedilir.

349 Alınan Diğer Avanslar

Mal veya hizmet satışına bağlı olmaksızın, **ticari olmayan nedenlerle alınan diğer kısa vadeli avansların** izlendiği hesaptır. Genellikle çeşitli güvence, proje ödemesi, kira gibi işlemlerle ilgilidir.

***Örnek:** İşletme, bir taşeron firmadan, ileride yapılacak danışmanlık hizmeti için 30.000 TL ön ödeme almıştır. Bu ödeme 349 Alınan Diğer Avanslar hesabında takip edilir.*

36 Ödenecek Vergi ve Diğer Yükümlülükler

360 Ödenecek Vergi ve Fonlar

İşletmenin, faaliyetleri sonucunda hesaplanan ve **henüz ödenmemiş vergi ve fon tutarlarının** izlendiği hesaptır.

***Örnek:** İşletme, ilgili ay için hesapladığı damga vergisi ve stopaj vergisi toplamı 75.000 TL olup henüz ödeme yapılmamıştır. Bu tutar 360 Ödenecek Vergi ve Fonlar hesabında izlenir.*

361 Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri

İşletmenin çalışanlarından kestiği SGK primleri ile işveren hissesi dâhil olmak üzere, **SGK'ya ödenecek tüm kısa vadeli borçların** izlendiği hesaptır.

***Örnek:** İşletme, çalışanlarının bu aya ait SGK primlerini hesaplamış, toplamda 120.000 TL prim borcu oluşmuştur. Bu borç 361 Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri hesabında izlenir.*

368 Vadesi Geçmiş, Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler

İşletmenin, çeşitli nedenlerle vadesi geçmiş, ertelenmiş ya da taksitlendirilmiş vergi, prim ve benzeri borçlarının izlendiği hesaptır.

***Örnek:** İşletmenin önceki yılına ait ödeyemediği 100.000 TL'lik KDV borcu yapılandırılmış ve taksitlendirilmiştir. Bu borç 368 hesabında takip edilir.*

369 Ödenecek Diğer Yükümlülükler

360, 361 ve 368 dışında kalan, devlete veya kamu kurumlarına karşı doğmuş diğer kısa vadeli borçların izlendiği hesaptır.

***Örnek:** İşletmenin, belediyeye ödemesi gereken çevre temizlik vergisi 8.000 TL'dir. Bu yükümlülük 369 Ödenecek Diğer Yükümlülükler hesabında gösterilir.*

37 Borç ve Gider Karşılıkları

370 Dönem Kârı Vergi ve Diğer Yasal Yükümlülük Karşılığı

Dönem sonunda hesaplanan gelir vergisi ve benzeri yasal yükümlülükler için ayrılan karşılıkların izlendiği hesaptır.

Örnek: İşletme, dönem sonunda 300.000 TL vergiye tabi kâr elde etmiştir. Bunun üzerinden hesaplanan **60.000 TL kurumlar vergisi, 370** numaralı hesaba karşılık olarak yazılır.

371 Dönem Kârı Peşin Ödenen Vergi ve Diğer Yükümlülükler (-)

Dönem içinde **peşin ödenmiş geçici vergi ve benzeri yükümlülüklerin**, dönem sonunda hesaplanan vergi ile mahsup edilmek üzere izlendiği **düzeltilici hesaptır**.

Örnek: İşletme yıl içinde **20.000 TL geçici vergi** ödemiştir. Dönem sonu kurumlar vergisi ile mahsup edilmek üzere bu tutar **371** hesabına eksi olarak yazılır.

372 Kıdem Tazminatı Karşılığı

Çalışanların hak kazanabileceği **kıdem tazminatı yükümlülüğü** için ayrılan karşılıkların izlendiği hesaptır.

(Tek seferde ödeme yükü doğmaması için her yıl belirli oranlarda karşılık ayrılır.)

Örnek: İşletme, 10 çalışan için 5 yıl boyunca hak kazanılan toplam **250.000 TL'lik kıdem tazminatı** için karşılık ayırmıştır. Bu tutar **372** hesabında izlenir.

373 Maliyet Giderleri Karşılığı

Henüz kesinleşmemiş ancak **önceden tahmin edilebilen giderler** için ayrılan karşılıkların izlendiği hesaptır (genellikle stok değerlemesinde, dönem sonu giderlerinde kullanılır).

Örnek: İşletme, dönem sonu itibarıyla **elektrik, su ve yakıt giderleri** gibi henüz faturası gelmemiş ancak tahmini 40.000 TL olduğu öngörülen maliyetler için **373** numaralı hesaba karşılık ayırır.

379 Diğer Borç ve Gider Karşılıkları

370–373 hesaplarına girmeyen diğer kısa vadeli borç ve gider ihtimalleri için ayrılan karşılıkların izlendiği hesaptır.

Örnek: İşletme hakkında devam eden bir dava nedeniyle **40.000 TL tazminat ödeme riski** bulunmaktadır. Bu olası yükümlülük için **379 Diğer Borç ve Gider Karşılıkları** hesabına karşılık ayrılır.

38 Gelecek Aylar Gelir/Gider Tahakkukları

380 Gelecek Aylara Ait Gelirler

Cari dönemde tahsil edilmiş olmakla birlikte, **gelecek aylara veya dönemlere ait olan gelirlerin** izlendiği hesaptır. Bu hesap, henüz hak edilmemiş gelirlerin pasif olarak gösterilmesini sağlar.

Örnek: İşletme, bir müşterisinden **yıllık kira bedelini peşin** olarak 120.000 TL tahsil etmiştir (Ocak'ta alınmış, tüm yıl için geçerli). Yılın kalan kısmına ait gelir (örneğin Kasım–Aralık ayları için 20.000 TL), **380 Gelecek Aylara Ait Gelirler** hesabına kaydedilir.

381 Gider Tahakkukları

Cari döneme ait olup henüz ödenmemiş veya faturası gelmemiş olan, ancak **gerçekleşmiş giderlerin** tahakkuk ettirilerek izlendiği hesaptır.

Örnek: İşletmenin Aralık ayına ait **elektrik tüketimi gerçekleşmiş**, ancak fatura Ocak ayında kesilecektir. Tahmini 8.000 TL gider **381 Gider Tahakkukları** hesabına kaydedilir.

39 Diğer Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar

391 Hesaplanan KDV

İşletmenin yaptığı **mal ve hizmet satışları** üzerinden hesaplanan ve **devlete ödenecek Katma Değer Vergisi (KDV)** tutarlarının izlendiği hesaptır.

Örnek: İşletme, KDV dâhil 118.000 TL'ye ürün satmıştır. Satıştan doğan 18.000 TL KDV, **391 Hesaplanan KDV** hesabına kaydedilir.

392 Diğer KDV Borçları

Hesaplanan KDV dışında kalan ve devlete ödenecek KDV niteliğinde olan diğer yükümlülüklerin izlendiği hesaptır. Genellikle **tevkifatlı KDV, iade edilecek KDV farkları** gibi durumlarda kullanılır.

Örnek: İşletme, kısmi tevkifat uygulanan bir işlemde alıcı adına tahsil edilen ve devlete ödenecek 5.000 TL KDV'yi bu hesapta izler.

398 Sayım ve Tesellüm Fazlaları

Sayım sırasında **fazla çıkan kasa, stok veya varlık kalemlerinin** nedenleri araştırılana kadar **geçici olarak** izlendiği hesaptır. Karşılık kaydı yapılana dek borç niteliğindedir.

Örnek: Yapılan sayımda, kayıtlarda yer almayan **2.000 TL tutarında fazla stok** bulunmuştur. Açıklık netleşene kadar bu tutar **398 Sayım ve Tesellüm Fazlaları** hesabına kaydedilir.

399 Diğer Çeşitli Yabancı Kaynaklar

Diğer borç hesaplarına dahil edilemeyen, **kısa vadeli ve niteliği farklı olan borçların** izlendiği hesaptır. Genellikle geçici, özel veya istisnai borçlar bu hesapta yer alır.

Örnek: İşletme, geçici olarak bir kurumdan aldığı iade edilecek emanet 10.000 TL'yi 399 Diğer Çeşitli Yabancı Kaynaklar hesabında izler.

4 UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR

40 Mali Borçlar

400 Banka Kredileri

İşletmenin bankalardan aldığı ve **vadesi bir yıldan uzun** olan kredilerin anapara tutarlarının izlendiği hesaptır.

Örnek: İşletme, yatırım amacıyla bankadan **3 yıl vadeli 1.000.000 TL kredi** almıştır. Bu tutar **400 Banka Kredileri** hesabına kaydedilir.

401 Finansal Kiralama İşlemlerinden Borçlar

Finansal kiralama (leasing) yoluyla edinilen varlıklara ilişkin, **bir yıldan uzun vadeli borçların** izlendiği hesaptır.

Örnek: İşletme, üretim hattında kullanılmak üzere 5 yıl vadeli bir **makineyi leasing yoluyla** edinmiştir. Vadesi 1 yıldan uzun olan borç taksitleri **401** hesabında izlenir.

402 Ertelenmiş Finansal Kiralama Borçlanma Maliyetleri (-)

Finansal kiralama işlemleriyle ilgili faiz, komisyon vb. henüz giderleştirilmemiş maliyetlerin izlendiği düzeltici (negatif) hesaptır.

Örnek: Leasing sözleşmesi için ödenen 50.000 TL faiz ve masraf, zamanla giderleştirileceğinden **402** hesabına eksi olarak kaydedilir.

405 Çıkarılmış Tahviller

İşletmenin uzun vadeli finansman sağlamak amacıyla ihraç ettiği tahvillerden doğan **anapara borçlarının** izlendiği hesaptır.

Örnek: İşletme, 5 yıl vadeli **2.000.000 TL nominal değerli tahvil** ihraç etmiştir. Bu borç **405 Çıkarılmış Tahviller** hesabında izlenir.

407 Çıkarılmış Diğer Menkul Kıymetler

Tahvil dışında, işletme tarafından çıkarılan **diğer uzun vadeli menkul kıymetlerden** doğan borçların izlendiği hesaptır.

Örnek: İşletme, yatırımcılara **5 yıl vadeli gelir ortaklığı senedi** ihraç etmiştir. Bu menkul kıymet nedeniyle oluşan borç **407** hesabında takip edilir.

408 Menkul Kıymetler İhraç Farkı (-)

Tahvil veya diğer menkul kıymetlerin **nominal değeri ile fiilen elde edilen satış bedeli** arasındaki farkların izlendiği **düzeltilici hesaptır.**

Örnek: Nominal değeri 1.000.000 TL olan tahvil, 950.000 TL'ye satılmıştır. 50.000 TL fark, **408 Menkul Kıymetler İhraç Farkı (-)** hesabına eksi olarak yazılır.

409 Diğer Mali Borçlar

Yukarıdaki hesaplara girmeyen, **uzun vadeli diğer finansal borçların** izlendiği hesaptır.

Örneğin: faktoring şirketlerine olan borçlar, özel borçlanmalar.

Örnek: İşletme, 2 yıl vadeli bir finansman anlaşması ile bir özel finans kuruluşundan **500.000 TL borç** almıştır. Bu borç **409 Diğer Mali Borçlar** hesabına kaydedilir.

42 Ticari Borçlar

420 Satıcılar

İşletmenin, **vadeli mal veya hizmet alımları** sonucunda oluşan ve **vadesi bir yıldan uzun** olan senetsiz ticari borçlarının izlendiği hesaptır.

Örnek: İşletme, bir makine alımı yapmış ve ödemeyi **18 ay vadeyle** yapmayı taahhüt etmiştir. 300.000 TL tutarındaki borç **420 Satıcılar** hesabında izlenir.

421 Borç Senetleri

İşletmenin, ticari borçlarına karşılık düzenlediği senetlere ilişkin **vadesi 1 yılı aşan** borçların izlendiği hesaptır.

Örnek: İşletme, aldığı ekipman karşılığında tedarikçisine **2 yıl vadeli senet** vermiştir. 500.000 TL tutarındaki senet borcu **421 Borç Senetleri** hesabına kaydedilir.

422 Borç Senetleri Reeskontu (-)

421 numaralı hesapta yer alan senetli borçların **bugünkü değerine indirgenmesi** amacıyla yapılan hesaplamalardan doğan farkların izlendiği **düzeltilici (negatif) hesaptır.**

Örnek: İşletmenin 2 yıl sonra ödeyeceği 100.000 TL'lik senet borcunun bugünkü değeri 95.000 TL'dir. Aradaki 5.000 TL, **422 Borç Senetleri Reeskontu** hesabına **eksi** olarak kaydedilir.

426 Alınan Depozito ve Teminatlar

İşletmenin, müşterilerden veya üçüncü kişilerden **uzun vadeli güvence amaçlı aldığı depozito ve teminatların** izlendiği hesaptır.

Örnek: İşletme, 3 yıllık bir sözleşme kapsamında müşteriden **50.000 TL teminat** almıştır. Bu tutar **426 Alınan Depozito ve Teminatlar** hesabına yazılır.

429 Diğer Ticari Borçlar

420 ve 421 hesaplarına girmeyen, ticari faaliyetlerden kaynaklanan **diğer uzun vadeli borçların** izlendiği hesaptır.

Örnek: İşletme, yurt dışından sipariş ettiği makineler için **teslimden sonra 2 yıl içinde ödeme yapılacak** şekilde sözleşme yapmıştır. Bu özel ödeme yükümlülüğü **429 Diğer Ticari Borçlar** hesabında gösterilir.

43 Diğer Borçlar

431 Ortaklara Borçlar

İşletmenin, ortaklarına olan **uzun vadeli** borçlarının izlendiği hesaptır. Bu borçlar genellikle sermaye koyma dışındaki nakit desteklerden doğar.

Örnek: Şirket ortağı, işletmeye 3 yıl vadeli 200.000 TL borç vermiştir. Bu borç 431 Ortaklara Borçlar hesabına kaydedilir.

432 İştiraklere Borçlar

İşletmenin, sermayesine katıldığı iştiraklerine olan ve 1 yıldan uzun sürede ödenecek borçlarının izlendiği hesaptır.

Örnek: İşletme, %30 ortak olduğu iştirakinden **2 yıl vadeli 150.000 TL borç** almıştır. Bu tutar **432 İştiraklere Borçlar** hesabında izlenir.

433 Bağlı Ortaklıklara Borçlar

İşletmenin, kontrol gücüne sahip olduğu (çoğunluk hisseli) bağlı ortaklıklarına karşı olan uzun vadeli borçlarının izlendiği hesaptır.

Örnek: İşletme, %100 bağlı ortaklığına **3 yıl vadeli 300.000 TL borçlanmış** durumdadır. Bu borç **433 Bağlı Ortaklıklara Borçlar** hesabında gösterilir.

439 Kamuya Olan Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Borçlar

Vergi, SGK primi gibi kamu borçlarının, **ertelenmiş ya da taksitlendirilmiş** ve **1 yıldan uzun süre sonra ödenecek** kısmının izlendiği hesaptır.

Örnek: İşletmenin vergi borçları yapılandırılmış ve **2 yıl vadeye yayılmıştır**. Uzun vadeye düşen 100.000 TL tutarındaki borç **439 Kamuya Olan Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Borçlar** hesabına yazılır.

44 Alınan Avanslar

440 Alınan Sipariş Avansları

İşletmenin, müşterilerden aldığı ve **bir yıldan daha uzun sürede teslim edilmesi planlanan mal veya hizmetler** için peşin tahsil ettiği avansların izlendiği hesaptır.

Örnek: İşletme, 24 ay sonra teslim edilecek özel üretim bir makine siparişi almış ve müşteri **ön ödeme olarak 500.000 TL** göndermiştir. Bu tutar **440 Alınan Sipariş Avansları** hesabına kaydedilir.

449 Alınan Diğer Avanslar

440 dışında kalan, ticari mal teslimi veya hizmet sunumu ile **doğrudan ilişkili olmayan**, uzun vadeli diğer avans ve teminat niteliğindeki tahsilâtların izlendiği hesaptır.

Örnek: İşletme, 3 yıllık danışmanlık sözleşmesi kapsamında bir kurumdan **ön ödeme olarak 200.000 TL** almıştır. Bu tutar **449 Alınan Diğer Avanslar** hesabında izlenir.

47 Borç ve Gider Karşılıkları

472 Kıdem Tazminatı Karşılıkları

İşletmenin, çalışanların işten ayrılması veya emekliliği hâlinde ödemesi gereken **kıdem tazminatları** için ayırdığı uzun vadeli karşılıkların izlendiği hesaptır.

Örnek: İşletme, her yıl personelin kıdem süresi dikkate alınarak **toplam 300.000 TL kıdem tazminatı yükümlülüğü** için karşılık ayırmıştır. Bu tutar **472 Kıdem Tazminatı Karşılıkları** hesabına kaydedilir.

479 Diğer Borç ve Gider Karşılıkları

472 dışındaki muhtemel borç ve giderler için ayrılan ve ödeme zamanı veya tutarı kesin olmayan **uzun vadeli karşılıkların** izlendiği hesaptır.

Örnek: İşletme hakkında açılmış bir tazminat davası sonucu, ileride ödeme ihtimali bulunan **250.000 TL'lik zarar riski** doğmuştur. Bu risk için **479 Diğer Borç ve Gider Karşılıkları** hesabında karşılık ayrılır.

48 Gelecek Yıllara Ait Gelirler ve Gider Tahakkukları

480 Gelecek Yıllara Ait Gelirler

İşletmenin, cari dönemde tahsil ettiği ancak **gelecek yıllara ait olan ve henüz hak edilmemiş gelirlerin** izlendiği hesaptır.

Örnek: İşletme, 3 yıllık kira bedelini peşin olarak **300.000 TL** tahsil etmiştir. İkinci ve üçüncü yıllara ait **200.000 TL**, **480 Gelecek Yıllara Ait Gelirler** hesabına kaydedilir.

481 Gider Tahakkukları

Cari döneme ait olup **gelecek yıllarda ödenecek** olan fakat kesinleşmiş olan **giderlerin tahakkuk ettirilmesi** amacıyla kullanılan hesaptır.

Örnek: İşletme, yıl sonunda yaptığı finansal değerlendirme sonucunda, gelecek yıl ödenecek ancak bu yıla ait olduğu belirlenen **80.000 TL faiz giderini** tahakkuk ettirir. Bu tutar **481 Gider Tahakkukları** hesabına yazılır.

49 Diğer Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar

492 Gelecek Yıllara Ertelenen veya Terkin Edilecek KDV

Teşvik veya istisna kapsamında, **ileriki yıllarda indirilecek veya tamamen silinecek (terkin edilecek)** Katma Değer Vergisi (KDV) tutarlarının izlendiği hesaptır.

Örnek: Yatırım teşvik belgesi kapsamında alınan makine için ödenen **200.000 TL KDV**, ileriki yıllarda indirim konusu yapılabilecektir. Bu tutar **492 Gelecek Yıllara Ertelenen veya Terkin Edilecek KDV** hesabında izlenir.

493 Tesise Katılma Payları

Belediye, organize sanayi bölgesi veya benzeri kuruluşlara karşı, **altyapı hizmetleri nedeniyle uzun vadede ödenmesi gereken katılım paylarının** izlendiği hesaptır.

***Örnek:** İşletme, bulunduğu organize sanayi bölgesine **altyapı (yol, kanalizasyon, elektrik) hizmetleri için 3 yılda ödenecek 150.000 TL tesise katılma payı** borçlanmıştır. Bu borç **493** hesabında gösterilir.*

499 Diğer Çeşitli Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar

Yukarıda sayılan uzun vadeli borç hesaplarına girmeyen, **diğer tüm uzun vadeli borç ve yükümlülüklerin** izlendiği hesaptır.

***Örnek:** İşletme, bir vakıfla yaptığı sözleşme gereği, 5 yıl sonra ödenmek üzere **50.000 TL bağış taahhüdünde** bulunmuştur. Bu yükümlülük **499 Diğer Çeşitli Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar** hesabına kaydedilir.*

5 ÖZ KAYNAKLAR

50 Ödenmiş Sermaye

500 Sermaye

İşletmenin ortakları tarafından taahhüt edilen ve şirket esas sözleşmesinde yer alan **ödenmiş sermaye tutarının** izlendiği hesaptır.

Örnek: Şirketin esas sermayesi 2.000.000 TL'dir ve bu tutarın tamamı ödenmiştir. Bu miktar 500 Sermaye hesabında yer alır.

501 Ödenmemiş Sermaye (-)

Ortaklarca taahhüt edilmesine rağmen henüz **ödenmemiş olan sermaye tutarlarının** izlendiği **düzeltilici (eksi)** hesaptır.

Örnek: Şirketin taahhüt edilmiş sermayesi 2.000.000 TL olup bunun 1.500.000 TL'si ödenmiş, 500.000 TL'si henüz ödenmemiştir. Bu tutar 501 Ödenmemiş Sermaye hesabına eksi olarak yazılır.

502 Sermaye Düzeltmesi Olumlu Farkları

Enflasyon muhasebesi veya yeniden değerlendirme uygulamaları sonucu, geçmiş dönemlerdeki **sermaye tutarlarının bugünkü değeriyle farklarının** olumlu kısmının izlendiği hesaptır.

Örnek: Şirketin geçmişteki nominal sermayesi 1.000.000 TL iken, enflasyon düzeltmesi sonucu reel değeri 1.400.000 TL olarak belirlenmiştir. 400.000 TL olumlu fark, 502 hesabına yazılır.

503 Sermaye Düzeltmesi Olumsuz Farkları (-)

Yukarıdaki düzeltmeler sonucunda oluşan ve **sermaye değerinde düşüş** gösteren kısmın izlendiği **düzeltilici (eksi)** hesaptır.

Örnek: Bir bağlı ortaklığın geçmiş sermayesi 500.000 TL iken düzeltme sonucu 450.000 TL'ye gerilemişse, 50.000 TL'lik olumsuz fark, 503 Sermaye Düzeltmesi Olumsuz Farkları hesabına yazılır.

52 Sermaye Yedekleri

520 Hisse Senedi İhraç Primleri

İşletmenin hisse senetlerini nominal değerinden daha yüksek bir bedelle satması durumunda, **nominal değeri aşan kısmın** izlendiği hesaptır.

Örnek: Şirket nominal değeri 1.000.000 TL olan hisse senetlerini 1.200.000 TL'ye ihraç etmiştir. Aradaki 200.000 TL prim, 520 Hisse Senedi İhraç Primleri hesabında izlenir.

521 Hisse Senedi İptal Kârları

İptal edilen hisse senetlerinin nominal değeri ile bunlara ödenen tutar arasındaki **olumlu farkların** (kârların) izlendiği hesaptır.

Örnek: Şirket, nominal değeri 100.000 TL olan hisseleri 80.000 TL'ye iptal etmiştir. 20.000 TL'lik kazanç, 521 Hisse Senedi İptal Kârları hesabına kaydedilir.

522 Maddi Duran Varlıklar (M.D.V.) Yeniden Değerleme Artışları

Maddi duran varlıkların yeniden değerlendirilmesi sonucu oluşan **değer artışlarının** izlendiği hesaptır.

Örnek: İşletmenin 300.000 TL kayıtlı değere sahip binası, yeniden değerlendirme ile 450.000 TL'ye çıkarılmıştır. Aradaki 150.000 TL artış, 522 hesabına kaydedilir.

523 İştirakler Yeniden Değerleme Artışları

İştiraklerin yeniden değerlendirilmesi sonucunda ortaya çıkan **değer artışlarının** izlendiği hesaptır.

Örnek: İşletme, %30 ortak olduğu iştirakinin değerini 500.000 TL'den 650.000 TL'ye yeniden değerlemiştir. 150.000 TL'lik artış, 523 İştirakler Yeniden Değerleme Artışları hesabına kaydedilir.

529 Diğer Sermaye Yedekleri

520–523 hesaplarına girmeyen, işletmeye **sermaye benzeri kaynak** olarak sağlanan **diğer katkıların** izlendiği hesaptır.

*Örnek: Ortaklar tarafından işletmeye, sermaye artışı yapılmadan **bağış yoluyla 100.000 TL kaynak** sağlanmıştır. Bu tutar 529 Diğer Sermaye Yedekleri hesabına yazılır.*

54 Kar Yedekleri

540 Yasal Yedekler

Türk Ticaret Kanunu uyarınca, dönem net kârının belirli bir yüzdesi oranında **ayrılması zorunlu olan** yedek akçelerin izlendiği hesaptır. Genellikle 1. ve 2. tertip yedekler burada yer alır.

***Örnek:** İşletme, 1.000.000 TL net dönem kârı elde etmiştir. %5 oranında 50.000 TL yasal yedek ayrılarak 540 hesabına kaydedilir.*

541 Statü Yedekleri

Şirket esas sözleşmesi gereği ayrılması öngörülen, **zorunlu olmayan ama statüye bağlı yedek akçelerin** izlendiği hesaptır.

***Örnek:** Esas sözleşme gereği her yıl net kârın %3'ü kadar statü yedeği ayrılmaktadır. 900.000 TL kâr üzerinden 27.000 TL, 541 Statü Yedekleri hesabına aktarılır.*

542 Olağanüstü Yedekler

Zorunlu olmaksızın, genel kurul kararıyla ayrılan ve gelecekteki riskler veya yatırımlar için ayrılan **serbest nitelikli kâr yedeklerinin** izlendiği hesaptır.

***Örnek:** Genel kurul kararıyla, kârın bir kısmı ileride yapılacak yatırım için 100.000 TL olağanüstü yedek olarak ayrılmıştır. Bu tutar 542 hesabına yazılır.*

548 Diğer Kâr Yedekleri

540–542 hesapları dışında kalan ve kanunen veya ihtiyari olarak ayrılan **diğer tüm yedeklerin** izlendiği hesaptır.

***Örnek:** Bir iştirak satışından elde edilen kârın belirli bir bölümü ayrılarak 548 Diğer Kâr Yedekleri hesabında takip edilir.*

549 Özel Fonlar

Vergi kanunları veya özel mevzuatlar gereği **belli koşullarla ayrılan ve özel amaçlarla kullanılacak** fonların izlendiği hesaptır.

***Örnek:** Maddi duran varlık satışından elde edilen kazanç, 5 yıl süreyle vergiden muaf tutulmak üzere özel fona alınmıştır. Bu 80.000 TL'lik kazanç 549 Özel Fonlar hesabında gösterilir.*

57 Geçmiş Yıllar Karları

570 Geçmiş Yıllar Kârları

İşletmenin önceki faaliyet dönemlerine ait olup henüz dağıtılmamış veya başka hesaplara aktarılmamış **birikmiş net dönem kârlarının** izlendiği özkaynak hesabıdır.

Bu hesap, şirketin geçmiş yıllarda elde ettiği kârların özkaynaklarda tutulduğunu gösterir. Kâr dağıtımı yapılmadığı sürece burada birikir ve sermayeye ilave, yedek akçelere aktarım veya temettü olarak dağıtım gibi işlemlerle kullanılabilir.

Örnek: İşletme, 2021 ve 2022 yıllarında toplamda 800.000 TL net dönem kârı elde etmiş ancak bu kârları ne dağıtmış ne de başka hesaba aktarmıştır. Bu kârlar **570 Geçmiş Yıllar Kârları** hesabında izlenir. 2023 yılında bu tutarın bir kısmı ortaklara temettü olarak dağıtılmak istenirse, ilgili kısım **570 hesabından düşülerek** gerekli hesaplara aktarılır.

58 Geçmiş Yıllar Zararları (-)

580. Geçmiş Yıllar Zararları

İşletmenin önceki dönemlerde faaliyetlerinden dolayı oluşmuş ve henüz kapatılmamış zararlarının izlendiği özkaynak hesabıdır. Bu zararlar, ileriki yıllarda kârlar ile mahsup edilebilir.

Bu hesap, şirketin geçmiş yıllarda elde ettiği zararları açıkça göstermeye yarar.

Yeni dönem kârlarından düşülebilir ya da sermaye azaltımı gibi yollarla kapatılabilir.

Örnek: İşletme, 2021 yılında 200.000 TL zarar, 2022 yılında ise 100.000 TL zarar etmiştir. Toplam 300.000 TL zarar, başka bir hesaba aktarılmadığı veya mahsup edilmediği için 580 Geçmiş Yıllar Zararları hesabında izlenir. 2023 yılında 500.000 TL kâr elde edilirse, bu zararın 300.000 TL'lik kısmı 580 hesabından mahsup edilerek kalan 200.000 TL net kâr olarak değerlendirilir.

59 Dönem Net Karı (Zararı)

590. Dönem Net Kârı

Dönem sonunda, tüm gelir ve giderler dikkate alındıktan sonra elde edilen net kârın izlendiği hesaptır. Dönem kârı, dağıtılmadığı sürece bu hesapta yer alır.

Örnek: İşletme, 2024 yılı sonunda 1.200.000 TL gelir elde etmiş ve 900.000 TL gider yapmıştır. 300.000 TL dönem net kârı, 590 Dönem Net Kârı hesabına kaydedilir.

591. Dönem Net Zararı (-)

Dönem sonunda, giderlerin gelirleri aşması sonucu ortaya çıkan net zararların izlendiği hesaptır.

Örnek: İşletme, 2024 yılı boyunca 700.000 TL gelir elde etmiş ancak 850.000 TL gider yapmıştır. 150.000 TL zarar, 591 Dönem Net Zararı hesabına kaydedilir.

GELİR TABLOSU

KALEMLERİ

6 Gelir Tablosu

60 BRÜT SATIŞLAR

600 Yurtiçi Satışlar

İşletmenin yurt içindeki müşterilere yaptığı **mal veya hizmet satışlarından elde ettiği hasılatın** izlendiği hesaptır.

Örnek: İşletme, İstanbul'daki bir müşterisine **150.000 TL + KDV** tutarında mal satmıştır. Satış tutarı **600 Yurtiçi Satışlar** hesabına kaydedilir.

601 Yurtdışı Satışlar

İşletmenin **yurt dışındaki alıcılara** yaptığı mal veya hizmet satışlarından elde ettiği gelirlerin izlendiği hesaptır.

Örnek: İşletme, Almanya'daki bir firmaya **20.000 Euro** tutarında mal satmıştır. Kur karşılığı Türk Lirası değeri **601 Yurtdışı Satışlar** hesabına kaydedilir.

602 Diğer Gelirler

Esas faaliyet konusu dışında kalan, ancak satış hasılatı olarak değerlendirilen **hurda satışları, ambalaj gelirleri, tali ürün satışları** gibi gelirlerin izlendiği hesaptır.

Örnek: İşletme, üretimden arta kalan **5.000 TL değerindeki hurda metal parçalarını** satmıştır. Bu gelir **602 Diğer Gelirler** hesabında izlenir.

61 SATIŞ İNDİRİMLERİ (-)

610 Satış İadeleri (-)

Müşterilere satılan mal veya hizmetlerin, çeşitli nedenlerle (ayıplı ürün, yanlış teslimat vb.) **iade edilmesi** durumunda satışlardan düşülen tutarların izlendiği hesaptır.

Örnek: Müşteri, daha önce alınan **10.000 TL'lik** ürünü ayıplı olduğu için iade etmiştir. Bu iade tutarı **610 Satış İadeleri** hesabına eksi olarak yazılır.

611 Satış İskontoları (-)

Satış sırasında veya satıştan sonra, müşteri memnuniyeti, peşin ödeme vb. gerekçelerle yapılan **fatura dışı indirimlerin** izlendiği hesaptır.

Örnek: İşletme, 100.000 TL'lik satış için **erken ödeme yapan müşterisine 5.000 TL iskonto** uygulamıştır. Bu tutar **611 Satış İskontoları** hesabına eksi olarak kaydedilir.

612 Diğer İndirimler (-)

610 ve 611 hesaplarına girmeyen, **kampanya indirimleri, vade farkı düzeltmeleri, promosyonlar** gibi diğer tüm satış indirimlerinin izlendiği hesaptır.

Örnek: İşletme, toplu alım yapan müşterisine faturada görünmeyen **3.000 TL promosyon indirimini** uygulamıştır. Bu tutar **612 Diğer İndirimler** hesabında eksi olarak gösterilir.

NET SATIŞLAR

“Net Satışlar” kavramı, gelir tablosunun en üst satırında yer alan ve işletmenin esas faaliyetlerinden elde ettiği net gelirleri ifade eden bir kalemdir. Bu kalem, tek başına bir hesap numarası değildir; ancak aşağıdaki hesapların birlikte değerlendirilmesiyle oluşturulur:

Net Satışlar Formülü:

Net Satışlar = Brüt Satışlar Satış İndirimleri

Örnek: Bir işletmenin 2024 yılında gelirleri ve indirimleri şu şekildedir:

600 Yurtiçi Satışlar: 1.000.000 TL

601 Yurtdışı Satışlar: 300.000 TL

602 Diğer Gelirler: 50.000 TL

610 Satış İadeleri: -20.000 TL

611 Satış İskontoları: -15.000 TL

612 Diğer İndirimler: -5.000 TL

Net Satışlar:

= 1.000.000 + 300.000 + 50.000 - 20.000 - 15.000 - 5.000

= 1.310.000 TL

62 SATIŞLARIN MALİYETİ (-)

620 Satılan Mamuller Maliyeti (-)

İşletmenin üretimini tamamlayarak sattığı **mamullerin üretim maliyetlerinin** izlendiği hesaptır.

Örnek: Mobilya üretimi yapan bir işletme, sattığı 100 adet koltuğun üretiminde oluşan toplam **ham madde, işçilik ve genel üretim gideri 200.000 TL**'dir. Bu tutar **620 Satılan Mamuller Maliyeti** hesabına kaydedilir.

621 Satılan Ticari Mallar Maliyeti (-)

İşletmenin üretmeden, doğrudan satın alarak sattığı ticari malların alış maliyetlerinin izlendiği hesaptır.

Örnek: Bir elektronik mağazası, bayisinden aldığı 300.000 TL maliyetli televizyonları satmıştır. Bu maliyet **621 Satılan Ticari Mallar Maliyeti** hesabında izlenir.

622 Satılan Hizmet Maliyeti (-)

İşletmenin verdiği hizmetlere ilişkin olarak katlandığı **doğrudan maliyetlerin** izlendiği hesaptır (personel gideri, yol, malzeme vb.).

Örnek: Bir danışmanlık firması, verdiği hizmet karşılığında 120.000 TL gelir elde etmiş, bu hizmetin yerine getirilmesi için **30.000 TL personel ve yol gideri** oluşmuştur. Bu maliyet **622** hesabına yazılır.

623 Diğer Satışların Maliyeti (-)

620–622 hesaplarına girmeyen, **hurda, artık, tali ürün** gibi diğer satışların maliyetlerinin izlendiği hesaptır.

Örnek: Bir tekstil fabrikası, üretimden arta kalan kumaşları 10.000 TL'ye satmış, bu artıkların maliyeti **3.000 TL**'dir. Bu tutar **623 Diğer Satışların Maliyeti** hesabına kaydedilir.

BRÜT SATIŞ KARI VEYA ZARARI

İşletmenin satışlarından elde ettiği net gelirlerden, o satışlara ilişkin maliyetler düşüldükten sonra kalan ilk kârlılık göstergesidir. Gelir tablosunda net satışlar ile satışların maliyeti arasındaki farkı ifade eder.

Bu kalem, esas faaliyetlerin kârlılığını ölçmekte çok önemlidir.

Brüt Satış Kârı/Zararı = Net Satışlar Satışların Maliyeti

Örnek: Net Satışlar:

600 Yurtiçi Satışlar = 1.000.000 TL

– 610 Satış İadeleri = –20.000 TL

– 611 Satış İskontoları = –10.000 TL

Net Satışlar = 970.000 TL

Satışların Maliyeti:

620 Satılan Mamuller Maliyeti = 600.000 TL

Satışların Maliyeti = 600.000 TL

Brüt Satış Kârı:

970.000 TL 600.000 TL = 370.000 TL

63 FAALİYET GİDERLERİ (-)

630 Araştırma ve Geliştirme Giderleri (-)

Yeni ürün, hizmet, süreç veya teknolojilerin geliştirilmesine yönelik AR-GE faaliyetleriyle ilgili tüm giderlerin izlendiği hesaptır.

Örnek: İşletme, yeni bir çevre dostu ambalaj malzemesi geliştirmek için mühendislik hizmetleri, laboratuvar testleri ve malzeme gideri olarak 120.000 TL harcamıştır. Bu tutar 630 Araştırma ve Geliştirme Giderleri hesabına yazılır.

631 Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri (-)

Ürün ve hizmetlerin satışını artırmak ve müşterilere ulaştırmak amacıyla yapılan reklam, taşıma, ambalaj, satış personeli ücretleri gibi giderlerin izlendiği hesaptır.

Örnek: İşletme, ürünlerini tanıtmak için TV reklamı, katalog basımı ve nakliye harcamalarına toplam 85.000 TL ödemiştir. Bu giderler 631 Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri hesabında izlenir.

632 Genel Yönetim Giderleri (-)

İşletmenin genel yönetimine ilişkin olarak yapılan idari personel maaşları, kira, büro malzemesi, hukuk ve danışmanlık gibi giderlerin izlendiği hesaptır.

Örnek: İşletme, genel müdürlük ofisinin kirası, muhasebe hizmeti ve yönetici maaşları için ayda 100.000 TL harcama yapmıştır. Bu tutar 632 Genel Yönetim Giderleri hesabına yazılır.

FAALİYET KARI VEYA ZARARI

İşletmenin esas faaliyetlerinden (üretim, satış, hizmet) elde ettiği brüt kârdan, ilgili faaliyet giderleri (pazarlama, yönetim, AR-GE) çıkarıldıktan sonra kalan gerçek kârlılığı gösteren gelir tablosu kalemidir.

Yatırım, finansman ve diğer faaliyetlerden bağımsız olarak, şirketin asıl işi ne kadar kârlı yapabildiğini ölçer. Formülü aşağıdaki gibidir:

Faaliyet Kârı/Zararı =

Brüt Satış Kârı

(Araştırma ve Geliştirme Giderleri +

Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri +

Genel Yönetim Giderleri)

Örnek: Brüt Satış Kârı = 500.000 TL

630 AR-GE Giderleri = 50.000 TL

631 Pazarlama Giderleri = 120.000 TL

632 Genel Yönetim Giderleri = 130.000 TL

Faaliyet Kârı =

500.000 (50.000 + 120.000 + 130.000) =

200.000 TL

Eğer giderler brüt kârı aşsaydı, faaliyet zararı oluşurdu.

64 DİĞER FAALİYETLERDEN OLAĞAN GELİR VE KARLAR

640 İştiraklerden Temettü Gelirleri

İşletmenin iştiraklerinden (sermayesine %10–50 oranında ortak olduğu şirketlerden) elde ettiği kâr payı (temettü) gelirlerinin izlendiği hesaptır.

Örnek: İşletme, %30 ortağı olduğu bir iştirak şirketinden 100.000 TL temettü geliri elde etmiştir. Bu gelir 640 hesabına yazılır.

641 Bağlı Ortaklıklardan Temettü Geliri

İşletmenin bağlı ortaklıklarından (genellikle %50 üzeri ortaklık oranı olan) elde ettiği temettü/kâr payı gelirlerinin izlendiği hesaptır.

Örnek: İşletme, %70 ortak olduğu bağlı ortaklıktan 200.000 TL temettü almıştır. Bu gelir 641 hesabında izlenir.

642 Faiz Gelirleri

Banka mevduatları, alacak senetleri veya borç verilmiş tutarlardan elde edilen faiz gelirlerinin izlendiği hesaptır.

Örnek: İşletmenin vadeli TL hesabından yıl sonunda 25.000 TL faiz geliri elde edilmiştir. Bu tutar 642 hesabına kaydedilir.

643 Komisyon Gelirleri

İşletmenin verdiği hizmet veya aracılık faaliyetlerinden elde ettiği komisyon türündeki gelirlerin izlendiği hesaptır.

Örnek: İşletme, başka bir firmanın ürününü satarak 15.000 TL komisyon geliri elde etmiştir. Bu gelir 643 Komisyon Gelirleri hesabında yer alır.

644 Konusu Kalmayan Karşılıklar

Geçmiş dönemlerde ayrılmış olup, artık risk kalmadığı anlaşılan karşılıkların iptali ile doğan gelirlerin izlendiği hesaptır.

Örnek: Şüpheli alacak için ayrılan 20.000 TL karşılık, borçlu tarafından ödemenin yapılmasıyla iptal edilmiştir. Bu tutar 644 Konusu Kalmayan Karşılıklar hesabına alınır.

645 Menkul Kıymet Satış Karları

İşletmenin elindeki hisse senedi, tahvil vb. menkul kıymetlerin satışından elde ettiği karların izlendiği hesaptır.

Örnek: İşletme, maliyet değeri 40.000 TL olan bir devlet tahvilini 50.000 TL'ye satarak 10.000 TL kâr elde etmiştir. Bu kâr 645 hesabına yazılır.

646 Kambiyo Kârları

Yabancı para ile yapılan işlemler sonucunda kur farkından doğan kârların izlendiği hesaptır.

Örnek: İşletme, 10.000 USD borcunu ödediğinde kurun düşmesi nedeniyle 15.000 TL kur farkı geliri elde etmiştir. Bu gelir 646 Kambiyo Kârları hesabına yazılır.

647 Reeskont Faiz Gelirleri

Vadesi gelecek dönemlerde olan alacak senetlerinin bugünkü değere indirgenmesi sonucunda oluşan faiz gelirlerinin izlendiği hesaptır.

Örnek: İşletme, 90 gün sonra tahsil edeceği 100.000 TL'lik senedin bugünkü değeri 97.000 TL olarak hesaplanmıştır. 3.000 TL reeskont geliri, 647 hesabında gösterilir.

648 Enflasyon Düzeltmesi Karları

Enflasyon muhasebesi uygulandığında, düzeltme işlemleri sonucu oluşan gelir nitelikli farkların izlendiği hesaptır.

Örnek: Duran varlıkların enflasyon düzeltmesi sonucunda 50.000 TL düzeltme kârı ortaya çıkmıştır. Bu kâr 648 Enflasyon Düzeltmesi Karları hesabına kaydedilir.

649 Faaliyetle İlgili Diğer Olağan Gelir ve Kârlar

Yukarıdaki gelir türlerine girmeyen ama faaliyetle doğrudan veya dolaylı ilişkili olan diğer olağan gelirlerin izlendiği hesaptır.

Örnek: İşletme, kullanılmayan ofis eşyalarını satarak 12.000 TL gelir elde etmiştir. Bu gelir 649 hesabına kaydedilir.

65 DİĞER FAALİYETLERDEN OLAĞAN GİDER VE ZARARLARI (-)

653 Komisyon Giderleri (-)

İşletmenin, üçüncü kişi veya kuruluşlara yaptığı satışlar ya da hizmetler için ödenen komisyonların izlendiği hesaptır.

Örnek: İşletme, ürün satışını gerçekleştiren bir aracı firmaya 15.000 TL komisyon ödemiştir. Bu tutar 653 Komisyon Giderleri hesabına yazılır.

654 Karşılık Giderleri (-)

Dönem içinde, ileride doğabilecek zararlar veya yükümlülükler için ayrılan karşılık tutarlarının izlendiği hesaptır.

Örnek: İşletme, tahsilinde risk gördüğü bir alacak için 20.000 TL şüpheli alacak karşılığı ayırmıştır. Bu karşılık 654 Karşılık Giderleri hesabına gider olarak yazılır.

655 Menkul Kıymet Satış Zararları (-)

İşletmenin sahip olduğu menkul kıymetlerin satışından doğan zararların izlendiği hesaptır.

Örnek: İşletme, alış bedeli 40.000 TL olan bir hisse senedini 35.000 TL'ye satmıştır. Oluşan 5.000 TL zarar, 655 hesabına kaydedilir.

656 Kambiyo Zararları (-)

Yabancı para cinsinden borç ve alacak işlemlerinde, kur farkı nedeniyle oluşan zararların izlendiği hesaptır.

Örnek: İşletme, 10.000 USD borcunu ödediğinde kur yükselmiş ve bu işlemde 12.000 TL zarar oluşmuştur. Bu zarar 656 Kambiyo Zararları hesabında yer alır.

657 Reeskont Faiz Giderleri (-)

Borç senetlerinin bugünkü değere indirgenmesi sonucu oluşan finansal giderlerin izlendiği hesaptır.

Örnek: İşletme, 3 ay sonra ödenecek 100.000 TL'lik borç senedi için reeskont uygulamış ve 2.000 TL faiz gideri hesaplamıştır. Bu tutar 657 hesabında izlenir.

658 Enflasyon Düzeltmesi Zararları (-)

Enflasyon muhasebesi uygulandığında, düzeltmeler sonucu oluşan zarar nitelikli farkların izlendiği hesaptır.

Örnek: Şirketin bazı finansal varlıklarında enflasyon düzeltmesi sonrası 8.000 TL zarar oluşmuştur. Bu zarar 658 Enflasyon Düzeltmesi Zararları hesabına kaydedilir.

659 Faaliyetle İlgili Diğer Olağan Gider ve Zararlar (-)

653–658 hesaplarına girmeyen ancak faaliyetle dolaylı ilişkili olan diğer olağan nitelikli zarar ve giderlerin izlendiği hesaptır.

Örnek: İşletme, stokta bozulmuş ürünlerin imhası nedeniyle 10.000 TL değer kaybı yaşamıştır. Bu zarar 659 Faaliyetle İlgili Diğer Olağan Gider ve Zararlar hesabında gösterilir.

66 FİNANSMAN GİDERLERİ (-)

660 Kısa Vadeli Borçlanma Giderleri (-)

İşletmenin bir yıl içinde ödemekle yükümlü olduğu kredi, avans ve borçlanmalara ilişkin olarak ödediği faiz, komisyon ve benzeri finansman giderlerinin izlendiği hesaptır.

Örnek: İşletme, bankadan aldığı 6 ay vadeli işletme kredisi için 10.000 TL faiz ödemiştir. Bu tutar 660 Kısa Vadeli Borçlanma Giderleri hesabına kaydedilir.

661 Uzun Vadeli Borçlanma Giderleri (-)

İşletmenin bir yıldan uzun vadeli banka kredileri, tahviller, leasing işlemleri gibi borçlarına ilişkin olarak ödediği faiz ve benzeri giderlerin izlendiği hesaptır.

Örnek: İşletme, 5 yıl vadeli yatırım kredisi kullanmıştır ve bu krediye ait ilk yıl için 30.000 TL faiz ödemesi yapmıştır. Bu tutar 661 Uzun Vadeli Borçlanma Giderleri hesabına yazılır.

OLAĞAN KAR VEYA ZARAR

İşletmenin esas faaliyetlerinden doğan faaliyet kârı ile birlikte, bu faaliyetleri destekleyen olağan gelir ve giderlerin dikkate alınması sonucu ulaşılan kârdır veya zarardır.

Esas faaliyet + düzenli olarak gerçekleşen faaliyet dışı gelir/giderlerin sonucudur.

Olağandışı gelir ve giderler bu hesaplama dâhil edilmez. Formülü:

Olağan Kâr/Zarar =

Faaliyet Kârı/Zararı

+ Olağan Gelirler ve Kârlar

– Olağan Giderler ve Zararlar

Örnek: Faaliyet Kârı: 300.000 TL

Olağan Gelir ve Kârlar (640–649 hesapları toplamı): 150.000 TL

Olağan Gider ve Zararlar (653–659 hesapları toplamı): 100.000 TL

Olağan Kâr =

$300.000 + 150.000 - 100.000 = 350.000$ TL

67 OLAĞANDIŞI GELİR VE KARLAR

671 Önceki Dönem Gelir ve Kârları

Geçmiş yıllara ait olup bu dönemde fark edilen ya da tahsil edilen, ancak olağan gelir niteliğinde olmayan gelir ve kârların izlendiği hesaptır.

Örnek: İşletmenin 2 yıl önce yaptığı satışa ait unutulmuş 20.000 TL'lik alacağı, bu yıl tahsil edilmiştir. Bu tutar 671 Önceki Dönem Gelir ve Kârları hesabına yazılır.

679 Diğer Olağandışı Gelir ve Kârlar

İşletmenin faaliyet konusu dışında, tekrarlayıcı olmayan, nadir ve olağandışı nitelikteki gelirlerinin izlendiği hesaptır.

Örnek: İşletmenin kullanmadığı bir arsa, değerinin çok üzerinde kazançla 500.000 TL'ye satılmıştır. Bu satıştan elde edilen olağandışı kar tutarı, 679 Diğer Olağandışı Gelir ve Kârlar hesabına yazılır.

68 OLAĞAN DIŞI GİDER VE ZARARLAR (-)

680 Çalışmayan Kısım Gider ve Zararları (-)

Üretimde geçici durmalar veya kapasite altında çalışma gibi nedenlerle oluşan, boşa geçen sürelerin maliyetlerini gösteren hesaptır.

Örnek: Fabrikada üretim hattı arızası nedeniyle 15 gün üretim yapılamamış, bu süre boyunca personel ücretleri ve sabit giderler 40.000 TL olarak gerçekleşmiştir. Bu tutar 680 hesabına kaydedilir.

681 Önceki Dönem Gider ve Zararları (-)

Geçmiş yıllara ait olup bu dönemde fark edilen veya ödenen, olağan dışı ve önceki döneme ait giderlerin izlendiği hesaptır.

Örnek: 2022 yılında kayıtlara alınmamış bir 10.000 TL vergi cezası, 2024 yılında fark edilerek ödenmiştir. Bu gider 681 Önceki Dönem Gider ve Zararları hesabına yazılır.

689 Diğer Olağandışı Gider ve Zararlar (-)

680 ve 681 dışındaki, işletmenin faaliyetleriyle doğrudan ilişkili olmayan, istisnai ve tekrarlayıcı olmayan gider ve zararların izlendiği hesaptır.

Örnek: İşletmenin deposunda çıkan yangın sonucu 100.000 TL stok zararı oluşmuştur. Sigorta karşılamadığı için bu zarar 689 Diğer Olağandışı Gider ve Zararlar hesabına kaydedilir.

69 DÖNEM NET KÂRI (ZARARI)

690 Dönem Kârı veya Zararı

Gelir tablosunun son satırında yer alan bu hesap, işletmenin bir hesap dönemi içinde elde ettiği tüm gelirlerden tüm giderler düşüldükten sonra kalan net sonucu ifade eder.

Bu sonuç ya kâr ya da zarar olabilir.

690 hesabı geçici bir hesaptır. Dönem sonunda kâr varsa 590, zarar varsa 591 hesabına devredilir.

Formülü:

690 Dönem Kârı/Zararı =

+ Net Satışlar

– Satışların Maliyeti

– Faaliyet Giderleri

+ Olağan Gelirler

– Olağan Giderler

+ Olağandışı Gelirler

– Olağandışı Giderler

691 Dönem Kârı Vergi ve Diğer Yasal Yükümlülük Karşılıkları (-)

İşletmenin elde ettiği dönem kârı üzerinden hesaplanan kurumlar vergisi, geçici vergi ve diğer yasal yükümlülüklerin gider olarak izlendiği hesaptır.

Bu hesap, 690 numaralı hesapta görülen brüt dönem kârını netleştirmek için kullanılır.

Örnek: İşletme, 2024 yılı sonunda brüt 500.000 TL dönem kârı elde etmiştir. Bu tutar üzerinden %20 oranında 100.000 TL vergi hesaplanmıştır.

Bu tutar 691 Dönem Kârı Vergi ve Diğer Yasal Yükümlülük Karşılıkları hesabına eksi olarak kaydedilir.

692 Dönem Net Kârı veya Zararı

691 no.lu hesapta gösterilen vergiler düşüldükten sonra kalan net kâr veya zarar tutarının izlendiği hesaptır.

Bu hesap, işletmenin vergiler sonrası gerçek net finansal sonucunu gösterir.

Örnek: Brüt kâr: 500.000 TL

Vergi karşılığı (691): –100.000 TL

692 Dönem Net Kârı = 400.000 TL olarak kaydedilir.

Eğer işletme zarar etmişse, bu hesapta zarar tutarı negatif olarak izlenir.

MALİYET MUHASEBESİ KALEMLERİ

7 MALİYET HESAPLARI (7/A SEÇENEĞİ)

70 MALİYET MUHASEBESİ BAĞLANTI HESAPLARI

700 Maliyet Muhasebesi Bağlantı Hesabı

Bu hesap, genel muhasebe ile maliyet muhasebesi arasında veri aktarımını sağlamak amacıyla kullanılır. Yani, maliyet unsurlarının maliyet muhasebesine aktarılmasını sağlayan köprü hesaptır.

Geçici bir hesaptır; dönem sonunda kapatılır.

Örnek: İşletme, 151 Yarı Mamuller hesabına 50.000 TL üretim maliyeti aktarıyor. Bu maliyet önce 700 Maliyet Muhasebesi Bağlantı Hesabı üzerinden geçerek maliyet sistemine yansıtılır:

Muhasebe kaydı:

151 Yarı Mamuller 50.000 TL

700 Maliyet Muhasebesi Bağlantı Hesabı 50.000 TL

701 Maliyet Muhasebesi Yansıtma Hesabı

Maliyet muhasebesinde yer alan giderlerin gerçekleşen fiili maliyetlerle karşılaştırılmasını sağlamak ve farkların analizine imkân vermek için kullanılır.

Genellikle gider unsurlarının (örneğin 730, 731 gibi hesapların) fiili giderlerle kapatılması amacıyla kullanılır.

Örnek: İşletmenin 730 Direkt İlk Madde ve Malzeme Giderleri hesabında 20.000 TL gider oluşmuştur. Bu gider, 701 Maliyet Muhasebesi Yansıtma Hesabı ile karşılaştırılarak kapatılır:

Muhasebe kaydı:

701 Maliyet Muhasebesi Yansıtma Hesabı 20.000 TL

730 Direkt İlk Madde ve Malzeme Gideri 20.000 TL

71 DİREKT İLK MADDE VE MALZEME GİDERLERİ

710 Direkt İlk Madde ve Malzeme Giderleri

Üretimde doğrudan kullanılan ilk madde ve malzeme giderlerinin izlendiği hesaptır. Üretime doğrudan giren malzeme ve hammadde harcamaları bu hesapta toplanır.

Örnek: Mobilya üretiminde kullanılan 100.000 TL'lik kereste ve boya gideri bu hesaba kaydedilir:

710 Direkt İlk Madde ve Malzeme Giderleri 100.000 TL

711 Direkt İlk Madde ve Malzeme Yansıtma Hesabı

710 hesabında yer alan giderlerin **fiili maliyetlerle karşılaştırılmasını** sağlamak ve gider hesaplarını kapatmak amacıyla kullanılan **yansıtma (geçici) hesaptır**.

Örnek: Dönem sonunda 710 hesabındaki 100.000 TL'lik tutar, 711 hesapla kapatılır:

711 Direkt İlk Madde ve Malzeme Yansıtma Hesabı 100.000 TL

710 Direkt İlk Madde ve Malzeme Giderleri 100.000 TL

712 Direkt İlk Madde ve Malzeme Fiyat Farkı

Planlanan maliyetle, fiilen oluşan maliyet arasında **fiyat farkından kaynaklanan sapmaları** izlemek için kullanılır.

Örnek: Kereste birim maliyeti planlamada 200 TL iken, fiilen 220 TL'ye alındı. 1.000 adet kereste alındığında **20.000 TL fiyat farkı** oluşmuştur:

712 Direkt İlk Madde ve Malzeme Fiyat Farkı 20.000 TL

713 Direkt İlk Madde ve Malzeme Miktar Farkı

Planlanan tüketim miktarı ile fiilen tüketilen miktar arasındaki **farktan doğan maliyet sapmalarını** izlemek için kullanılır.

Örnek: Planlanan üretimde 800 kg malzeme kullanılması gerekiyorken, fiilen 1.000 kg kullanılmış ve **fazladan 200 kg x 100 TL = 20.000 TL miktar farkı** oluşmuştur:

713 Direkt İlk Madde ve Malzeme Miktar Farkı 20.000 TL

72 DİREKT İŞÇİLİK GİDERLERİ

720 Direkt İşçilik Giderleri

Üretim sürecinde çalışan işçilere ödenen ve **üretilebilir ürüne doğrudan yüklenebilen işçilik maliyetlerinin** izlendiği hesaptır.

Örnek: Üretilen 500 masa için çalışan ustalara ödenen toplam **60.000 TL ücret**, bu hesaba kaydedilir:

720 Direkt İşçilik Giderleri 60.000 TL

721 Direkt İşçilik Giderleri Yansıtma Hesabı

720 numaralı hesapta toplanan giderlerin üretim maliyetlerine aktarılmasını ve kapatılmasını sağlayan yansıtma (geçici) hesaptır.

Örnek: Dönem sonunda 720 hesabındaki işçilik gideri kapatılarak 721 hesabına yansıtılır:

721 Direkt İşçilik Giderleri Yansıtma Hesabı 60.000 TL

720 Direkt İşçilik Giderleri 60.000 TL

722 Direkt İşçilik Ücret Farkları

Planlanan (bütçelenen) saatlik işçilik ücreti ile fiilen ödenen saatlik ücret arasındaki **fiyattan kaynaklanan farkların** izlendiği hesaptır.

Örnek: Planlanan saatlik işçilik ücreti 100 TL, ancak fiilen 110 TL ödenmiştir. 1.000 saat çalışılmışsa **10.000 TL ücret farkı** oluşur:

722 Direkt İşçilik Ücret Farkları 10.000 TL

723 Direkt İşçilik Süre (Zaman) Farkları

Planlanan işçilik süresi ile fiilen harcanan süre arasındaki **zaman farkından** doğan maliyet farklarının izlendiği hesaptır.

Örnek: Planlanan üretim süresi 800 saat, fiilen çalışılan süre 1.000 saattir. Saatlik ücret 100 TL ise, **200 saat × 100 TL = 20.000 TL zaman farkı** oluşur:

723 Direkt İşçilik Süre Farkları 20.000 TL

73 GENEL ÜRETİM GİDERLERİ

730 Genel Üretim Giderleri

Üretim sürecinde kullanılan ancak doğrudan değil, **dolaylı yoldan maliyete etki eden** giderlerin izlendiği hesaptır. Örneğin: atölye kirası, üretim ustası maaşı, elektrik, bakım giderleri vb.

Örnek: Fabrikanın aylık **elektrik gideri 20.000 TL**, üretim müdürü maaşı 30.000 TL. Toplam **50.000 TL** bu hesaba yazılır:

730 Genel Üretim Giderleri 50.000 TL

731 Genel Üretim Giderleri Yansıtma Hesabı

730 numaralı hesapta toplanan giderlerin fiili maliyete aktarılmasını ve hesapların kapanmasını sağlamak için kullanılan yansıtma (geçici) hesaptır.

Örnek: Dönem sonunda 730 hesabı kapatılır, 731'e yansıtılır:

731 Genel Üretim Giderleri Yansıtma Hesabı 50.000 TL

730 Genel Üretim Giderleri 50.000 TL

732 Genel Üretim Giderleri Bütçe Farkları

Planlanan (bütçelenen) genel üretim giderleri ile fiili giderler arasındaki **toplam farkın** izlendiği hesaptır.

Örnek: Planlanan gider 45.000 TL, fiili gider 50.000 TL → **5.000 TL bütçe farkı** oluşur:

732 Genel Üretim Giderleri Bütçe Farkları 5.000 TL

733 Genel Üretim Giderleri Verimlilik Farkları

Üretim sürecindeki işgücü, enerji veya kaynakların **verimli kullanılmamasından** kaynaklanan farkların izlendiği hesaptır.

Örnek: Planlanan üretim miktarına göre **30.000 TL'lik elektrik** yeterli olması gerekirken **35.000 TL elektrik** harcanmıştır. **5.000 TL verimlilik farkı** oluşur:

733 Genel Üretim Giderleri Verimlilik Farkları 5.000 TL

734 Genel Üretim Giderleri Kapasite Farkları

Üretim kapasitesinin **tam kullanılamaması** nedeniyle oluşan **sabit gider sapmalarının** izlendiği hesaptır.

***Örnek:** Fabrikanın kapasitesine göre sabit gider başına 10.000 TL düşmesi beklenirken, üretim az olduğu için 15.000 TL'ye çıkmıştır. Oluşan 5.000 TL kapasite farkı bu hesaba yazılır:*

734 Genel Üretim Giderleri Kapasite Farkları 5.000 TL

74 HİZMET ÜRETİM MALİYETİ

740 Hizmet Üretim Maliyeti

İşletmenin sunduğu hizmetleri üretirken katlandığı **doğrudan ve dolaylı maliyetlerin** toplandığı hesaptır.

Hizmete özel: direkt işçilik, yardımcı malzeme, enerji, kira, bakım vb. giderler bu hesapta toplanır.

***Örnek:** Bir danışmanlık firması, bir proje için çalışan maaşları (60.000 TL) ve seyahat giderleri (10.000 TL) harcamıştır. Toplam 70.000 TL, 740 Hizmet Üretim Maliyeti hesabına yazılır:*

740 Hizmet Üretim Maliyeti 70.000 TL

741 Hizmet Üretim Maliyeti Yansıtma Hesabı

740 hesabındaki hizmet maliyetlerinin **ilgili yansıtma ve maliyet hesaplarına aktarılmasını** ve kapanmasını sağlar.

Geçici bir hesaptır; 740 hesabı dönem sonunda bu hesapla kapatılır.

***Örnek:** Dönem sonunda hizmet maliyetleri 70.000 TL olarak 740'ta birikmiştir. Bu tutar yansıtılarak kapatılır:*

741 Hizmet Üretim Maliyeti Yansıtma Hesabı 70.000 TL

740 Hizmet Üretim Maliyeti 70.000 TL

742 Hizmet Üretim Maliyeti Fark Hesapları

Planlanan/bütçelenen hizmet maliyetleri ile fiili gerçekleşen maliyetler arasındaki **farkların (sapmaların)** izlendiği hesaptır.

Örnek: Planlanan danışmanlık hizmet maliyeti **60.000 TL**, ancak fiili maliyet **70.000 TL** olmuştur. **10.000 TL fark, 742 Hizmet Üretim Maliyeti Fark Hesapları** hesabına yazılır:

742 Hizmet Üretim Maliyeti Fark Hesapları 10.000 TL

75 ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ

750 Araştırma ve Geliştirme Giderleri

Yeni ürün, süreç, hizmet ya da teknolojilerin araştırılması ve geliştirilmesi amacıyla yapılan **doğrudan ve dolaylı giderlerin** izlendiği hesaptır.

Örnek: Bir teknoloji firması, yeni bir yazılım geliştirme projesinde çalışmak üzere **personel gideri 80.000 TL**, laboratuvar gideri **20.000 TL** yapmıştır. Toplam **100.000 TL** bu hesaba kaydedilir:

750 Araştırma ve Geliştirme Giderleri 100.000 TL

751 Araştırma ve Geliştirme Giderleri Yansıtma Hesabı

750 no'lu hesapta biriken AR-GE giderlerinin kapatılması ve ilgili maliyet hesaplarına aktarılması için kullanılan yansıtma (geçici) hesaptır.

Örnek: Dönem sonunda 750 hesapta biriken 100.000 TL'lik gider kapatılarak 751'e yansıtılır:

751 Araştırma ve Geliştirme Giderleri Yansıtma Hesabı 100.000 TL

750 Araştırma ve Geliştirme Giderleri 100.000 TL

752 Araştırma ve Geliştirme Gider Farkları

Planlanan (bütçelenen) AR-GE giderleri ile fiilen gerçekleşen giderler arasındaki **farkların (sapmaların)** izlendiği hesaptır.

Örnek: Yeni bir ürün için bütçelenen AR-GE gideri **90.000 TL** iken fiilen **100.000 TL** gider gerçekleşmiştir. **10.000 TL fark**, bu hesaba yazılır:

752 Araştırma ve Geliştirme Gider Farkları 10.000 TL

76 PAZARLAMA SATIŞ VE DAĞITIM GİDERLERİ

760 Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri

İşletmenin ürün veya hizmetlerini müşterilere ulaştırmak amacıyla yaptığı **reklam, promosyon, taşıma, satış elemanı maaşı, ambalaj** gibi giderlerin izlendiği hesaptır.

Örnek: Bir işletme, ürün tanıtımı için **reklam gideri (25.000 TL)**, satış personeli maaşı **(15.000 TL)** ve kargo gideri **(10.000 TL)** yapmıştır. Toplam **50.000 TL**, bu hesaba kaydedilir:

760 Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri 50.000 TL

761 Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri Yansıtma Hesabı

760 numaralı hesapta biriken giderlerin maliyet tablolarına aktarılmasını ve hesapların kapatılmasını sağlayan yansıtma (geçici) hesaptır.

Örnek: Dönem sonunda 760 hesapta biriken **50.000 TL** gider, 761 ile kapatılır:

761 Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri Yansıtma Hesabı 50.000 TL

760 Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri 50.000 TL

762 Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri Fark Hesabı

Planlanan (bütçelenen) pazarlama ve satış giderleri ile fiilen gerçekleşen giderler arasındaki **farkların (sapmaların)** izlendiği hesaptır.

Örnek: Bir ürün lansmanı için pazarlama bütçesi **40.000 TL** iken fiilen **50.000 TL** harcanmıştır. **10.000 TL fazla harcama**, bu hesaba yazılır:

762 Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri Fark Hesabı 10.000 TL

77 GENEL YÖNETİM GİDERLERİ

770 Genel Yönetim Giderleri

İşletmenin üretim, pazarlama veya AR-GE dışındaki, **genel idari faaliyetlerine ait** giderlerin izlendiği hesaptır. Örneğin: yönetici maaşları, ofis kirası, muhasebe hizmeti, hukuk danışmanlığı vb.

Örnek: Bir işletme, genel müdür maaşı **20.000 TL**, muhasebe yazılımı lisansı **5.000 TL**, ofis kırtasiye gideri **2.000 TL** yapmıştır. Toplam **27.000 TL** bu hesaba kaydedilir:

770 Genel Yönetim Giderleri 27.000 TL

771 Genel Yönetim Giderleri Yansıtma Hesabı

770 no.lu hesapta biriken genel yönetim giderlerinin ilgili maliyet tablolarına aktarılmasını ve kapanmasını sağlayan yansıtma (geçici) hesaptır.

Örnek: Dönem sonunda 770 hesabında oluşan **27.000 TL**, 771 aracılığıyla kapatılır:

771 Genel Yönetim Giderleri Yansıtma Hesabı 27.000 TL

770 Genel Yönetim Giderleri 27.000 TL

772 Genel Yönetim Gider Farkları Hesabı

Planlanan (bütçelenen) genel yönetim giderleri ile **gerçekleşen fiili giderler arasındaki farkların** izlendiği hesaptır.

Örnek: Yıllık yönetim gideri bütçesi **25.000 TL** olarak belirlenmiştir, ancak dönem sonunda **27.000 TL** fiili gider oluşmuştur. **2.000 TL sapma**, bu hesaba yazılır:

772 Genel Yönetim Gider Farkları Hesabı 2.000 TL

78 FİNANSMAN GİDERLERİ

780 Finansman Giderleri

İşletmenin, kredi kullanımı, tahvil ihracı, leasing işlemleri vb. yollarla sağladığı **finansal kaynaklara ilişkin faiz, komisyon ve benzeri giderlerinin** izlendiği hesaptır.

Örnek: İşletme, 1 yıllık banka kredisi için **25.000 TL faiz**, **5.000 TL komisyon** ödemiştir. Toplam **30.000 TL**, bu hesaba yazılır:

780 Finansman Giderleri 30.000 TL

781 Finansman Giderleri Yansıtma Hesabı

780 no.lu hesapta oluşan giderlerin **ilgili maliyet tablolarına aktarılması** ve 780'in kapatılması için kullanılan **yansıtma (geçici) hesaptır.**

Örnek: Dönem sonunda 780 hesabındaki 30.000 TL gider, 781 ile kapatılır:

781 Finansman Giderleri Yansıtma Hesabı 30.000 TL

780 Finansman Giderleri 30.000 TL

782 Finansman Giderleri Fark Hesabı

Planlanan (bütçelenen) finansman giderleri ile fiilen gerçekleşen giderler arasında oluşan **farkların (sapmaların)** izlendiği hesaptır.

Örnek: Planlanan yıllık kredi maliyeti **28.000 TL** iken fiilen **30.000 TL** gerçekleşmiştir. **2.000 TL sapma**, bu hesaba yazılır:

782 Finansman Giderleri Fark Hesabı 2.000 TL

79 GİDER ÇEŞİTLERİ (7/B SEÇENEĞİ)

790 İlk Madde ve Malzeme Giderleri

Üretimde ya da hizmet sunumunda **doğrudan kullanılan hammadde ve malzeme** giderlerinin izlendiği hesaptır.

Örnek: Mobilya üretiminde kullanılan **100.000 TL'lik kereste** bu hesaba yazılır:

790 İlk Madde ve Malzeme Giderleri 100.000 TL

791 İşçi Ücret ve Giderleri

Üretimde görev yapan işçilere ödenen **ücret, sigorta primi, mesai, sosyal haklar** gibi giderlerin izlendiği hesaptır.

Örnek: Üretimde çalışan işçilere ödenen toplam **60.000 TL maaş** gideri bu hesaba kaydedilir:

791 İşçi Ücret ve Giderleri 60.000 TL

792 Memur Ücret ve Giderleri

İdari işler ve büro hizmetlerinde görev yapan memur ve personelin **ücret ve sosyal hak giderlerinin** izlendiği hesaptır.

Örnek: Sekreter ve ofis personeline ödenen **25.000 TL maaş**, bu hesaba yazılır:

792 Memur Ücret ve Giderleri 25.000 TL

793 Dışarıdan Sağlanan Fayda ve Hizmetler

İşletmenin dışarıdan satın aldığı **taşıma, bakım, danışmanlık, temizlik, kiralama** gibi hizmet giderlerinin izlendiği hesaptır.

Örnek: Makine bakım firması tarafından verilen servis için **10.000 TL** ödeme yapılmıştır:

793 Dışarıdan Sağlanan Fayda ve Hizmetler 10.000 TL

794 Çeşitli Giderler

Diğer hesaplara girmeyen **çeşitli küçük nitelikteki giderlerin** izlendiği hesaptır. (örneğin: temsil ağırlama, ikram, personel motivasyon giderleri)

Örnek: Personel pikniği için yapılan **5.000 TL harcama**, bu hesaba yazılır:

794 Çeşitli Giderler 5.000 TL

795 Vergi, Resim ve Harçlar

Devlete veya belediyeye ödenen **vergi, harç, damga vergisi, ruhsat bedelleri** gibi yasal yükümlülüklerin izlendiği hesaptır.

Örnek: Tapu harcı ve damga vergisi olarak **3.000 TL** ödenmiştir:

795 Vergi, Resim ve Harçlar 3.000 TL

796 Amortismanlar ve Tükenme Payları

İşletmenin **maddi ve maddi olmayan duran varlıkları ile doğal kaynaklara** ait amortisman ve tükenme paylarının izlendiği hesaptır.

Örnek: Makine amortismanı olarak **20.000 TL** ayrılmıştır:

796 Amortismanlar ve Tükenme Payları 20.000 TL

797 Finansman Giderleri

İşletmenin **kredi faizleri, leasing giderleri, bankacılık masrafları** gibi finansal borçlanmalarından doğan giderlerin izlendiği hesaptır.

Örnek: Banka kredisinin yıllık faizi olarak ödenen **12.000 TL** bu hesaba yazılır:

797 Finansman Giderleri 12.000 TL

798 Gider Çeşitleri Yansıtma Hesabı

790–797 hesaplarında biriken giderlerin maliyet unsurlarına veya faaliyet giderlerine aktarılması için kullanılan yansıtma (geçici) hesaptır.

Örnek: 790'daki 100.000 TL gider 798 ile kapatılır:

798 Gider Çeşitleri Yansıtma Hesabı 100.000 TL

790 İlk Madde ve Malzeme Giderleri 100.000 TL

799 Üretim Maliyet Hesabı

Üretimde kullanılan tüm giderlerin toplanarak **toplam üretim maliyetinin belirlendiği** hesaptır. Bu hesap sayesinde mamul ve yarı mamul maliyetleri belirlenir.

Örnek: İşçilik, malzeme, genel giderler toplamı **250.000 TL**'dir. Bu tutar **799 Üretim Maliyet Hesabı**'na aktarılır:

799 Üretim Maliyet Hesabı 250.000 TL